

Mizerija v Nemčiji

NEMŠKA VLADA JE ZOPET MORALA OMEJITI RACIJE KROMPIRJA. — POLOŽAJ JE OBUPEN. — DOLOČENA JE POLOVICA PREJŠNJE MNOŽINE. — POSKRBELO SE JE, DA SE DOBE POŠILJATVE IZ NIZOZEMSKE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2. julija. — Poročila o obupnih razmerah v Nemčiji, kar je bil tudi eden vzrokov govora zunanjega ministra pl. Kuchmanna, ki je rekel, da Nemčija ne more zmagati z vojaško zmago, se potrjujejo iz nevtralnih virov.

Zmanjšanju krušnih racij v Berlinu pred enim tednom je sledilo naznanilo, da so se znižale krompirjeve racije na manj kot polovico tega, kar je bilo prej dovoljena. Namesto sedem funtov na teden, znaša v bodoče povprečno med dvema in tremi funti za osebo.

To zmanjšanje živinskih potrebščin, ki je življenskega pomena z ozirom na zmanjšanje kruha in skoro popolno odstranjenje mesa in sadja, z zelo malo množino rib in jajc, povzroča največje razburjenje med revnimi in srednjimi sloji.

Nemška vlada se zelo trudi, da bi dobila krompirja iz Nizozemske, da bi preprečila krizo in že so pričele prihajati nizozemske pošiljke, kar je povzročilo protest v nizozemskih listih, ki se boje lakote v prihodnji zimi.

Dnevi brez mesa, ki pridejo v veljavo sredi avgusta, bodo samo tehnični, ker se meso že več tednov ne more dobiti, razum potem nedovoljenega nakupa.

Vodilni socialistični list v Nemčiji "Vorwaerts", se pritožuje, da občinske kuhinje še vedno zahtevajo mesne izkaznice za oboro, ki nima vidnega sledu mesa.

Družina sedem oseb na pr., od katerih vsak član je zadnje štiri tedne oddal štiri izkaznice na teden, je prejela za 112 izkaznic neko kuhano stvarino, ki ni imela vidnega znamenja mesa in se tudi v okusu ni moglo najti.

Razmere v drugih mestih so ravno tako ako ne še slabše kot so v Berlinu. Iz Saške, kjer dolgo časa ni bilo več jaje na trgu, prihaja vest, da se je 20 milijonov jajc, ki so bila določena za Saško, pokvarilo, ker so se pri prevozu zakasnila. Slame ni bilo mogoče dobiti, da bi se spravila jajca v zaboje, zaradi tega se je mnogo jajc pobilo in so se na dolgem potu razlila ter niso več bila za človeško ali živalsko hrano.

Avstrijska kriza

AVSTRIJI PRETI ŠE VEČJA KRIZA. — UPOR NA OGRSKEM JE BIL ZADUŠEN Z ŽELEZNO PESTJO. — "MIR IN KRUH" JE ŠE VEDNO PRITISKUJOČ PROBLEM. — TAJNO PREMIRJE Z ZMERNIMI SOCJALISTI. — SEYDLER OSTANE NA SVOJEM MESTU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Curij, 2. julija. — Po skoro 14 dnevnem velikem notranjem nemiru, tekom katerega je posebno na Ogrskem lačno prebivalstvo ob več kot eni priliki omahovalo in se nahajalo na robu revolucije, prično v Avstriji zopet prevladati preteče razmere.

Zaradi stroge cenzure in prepovedi izdajati listov v štirih najbolj kritičnih dneh, dejstva glede položaja na Ogrskem ne morejo biti znana.

Po priznanju ogrskega ministrskega, predsednika je v Budimpešti gibanje odkrito revolucionarno. Delavski svet v Budimpešti, ki predstavlja okoli 100 tisoč stavkarjev, namerava vpeljati drastične odredbe, toda železno zadušenje, katerega se je vlada takoj poslužila, je pokazalo voditeljem ničevost njihovega poskusa slediti ruskiemu zgledu.

Po večtedenskih bojih so sami priznali, da so premagani in zdrobljeni ter so nasvetovali stavkarjem, da naj se podajo na delo.

Dasiravno strta, vstaja po najboljšem informiranem mnenju ne more zgrešiti, da ne bi v veliki meri vplivala na avstro-ogrsko politiko.

Ogrska opozicija se bo najbrže skazala kot ovira proti udeležbi ambicioznega nemškega načrta za evropsko zvezo centralne Evrope. V Avstriji so voditelji zmernih socialistov naglo vzeli v roko gibanje in kritični trenutek je bil speljan na varno pot.

Dejstvo, da dr. pl. Seydler ostane ministrski predsednik in da se bo 16. julija sestal državni zbor, kaže, da se je doseglo med njim in zmernimi socialisti tajeen porazum.

Od dejanske parlamentarne opozicije se bodo moremno zdržali toliko časa, dokler bo vlada častno sledila itiki, ki bo rešila najbolj pritiskujoči problem — mir in kruh.

Velika razstrelba

V municijski tovarni se je zgodila velika razstrelba. — Mesto Syracuse je potreslo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Syracuse, N. Y., 2. julija. — Poroča se, da je bilo več oseb ubitih ali ranjenih v sinočnih dveh strahovitih razstrelbah v velikanski napravi v predmestju Split Rock v Semet-Solvay Co.

Policija domneva, da bo znašal seznam mrtvih in ranjenih nad sto. Nepopolna preiskava je dosegla 16 mrtvih.

Prostovoljni ognjegasci, ki niso imeli ognjegasnih priprav, niso mogli ničesar doseči proti plamenom.

Strahovita eksplozija je pretresla velika trgovska poslopja sredi mesta, razbila je izložbena okna in povzročila paniko v stanovanjskem delu mesta.

Eksplozija je sledila požaru, ki se je razširil na T. N. T. shrambo od katerih sta dve zleteli v zrak pokrivši delavce pod kupom razvalin; požar pa se je razširil na sosednja poslopja.

Pozno ponoči je še močno gorelo in bila je nevarnost še za nadaljnje eksplozije. Pomoč je bila poslana iz Syracuse, toda okoli polnoči se je vodni sistem pokvaril.

500 delavcev je bilo v napravah, ko je izbruhnil požar, katerega postanek se ni še dognal. Delavci so poskušali ogenj pogasiti, pozneje pa, ko so bežali, da se rešijo, so bili zajeti od ene izmed dveh razstrelb. Bežali so na vse strani. Dva, ki sta bila zajeta med dvema gorečima poslopjama, sta bila vržena skozi steno. Ko so ju pobrali, sta bila še živa, toda na svojih telesih nista imela niti kosa obleke.

Prvi razstrelbi je sledila druga, čez 15 minut in združena sila obeh je porušila bližnja poslopja. Delavska stanovanja na drugi strani ceste so se zrušila in goreče trske so bile vržene na strehe hiš onstran železnice, ki deli naprave na dva dela. Delavci in njih družine so bežale čez polje v veliki zmedli.

Telefonske žice so raztrgane in natančni položaj velike municijske naprave o polnoči ni bil znan. Vsaka ambulanca v mestu je bila poslana na pozorišče in oddelki policije so hoteli k tovarni, da vzdrže red.

Semet-Solvay Co. dela večinom T. N. T., ki je silna eksplozivna snov, ki se rabi pri izdelovanju municije.

V napravah je bilo zaposlenih več kot 3000 delavcev, ki vsi prebivajo v mestu.

Zračni boji

Angleži so v enem dnevu uničili 42 aeroplanov. — Uspešen nočni napad na Mannheim.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. julija. — Angleški letalci so večerj uničili 42 nemških aeroplanov in tri balone, kakor pravi neko oficijelno poročilo o zračnih operacijah, izdano sinoči. Uničenih je bilo 25 aeroplanov, 15 jih je bilo poškodovanih, da so bili izven kontrole, dva pa sta pristala za angleško črto, letalci pa so bili ujeti.

Poročilo se glasi: "1. julija so bili naši aeroplani zelo aktivni; lepo vreme je omogočilo, da se je opravilo mnogo dela s sodelovanjem artilerije, proizvodne službe in fotografiranja."

Tekom dneva je bilo uničenih 25 nemških aeroplanov in trije baloni. 15 drugih sovražniških aeroplanov pa je bilo postavljenih izven kontrole. Poleg tega sta dva sovražna aeroplana pristala na našo črto in letalci so bili ujeti. Pogre-

DAN NEODVISNOSTI

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Jutri bo največji praznik Amerike, praznik neodvisnosti.

Praznovale ga pa ne bodo samo Združene države, ki so satrno sklenile priložiti celemu zatiranemu svetu, svobodo in neodvisnost, pač pa ves vesoljni svet razen onega dela, kateremu gospodari okruten gospodar, ki ne pozna niti postoposti, niti časti, niti pravice.

Jutrišnji dan bodo praznovali vsakovrstni svečanostmi vsi svobodni in vsi, ki se žele osvoboditi.

To bo največja manifestacija, kar jih je videl svet.

Ta demonstracija bo pa še le predpriprava za oni veliki dan, ko bodo praznovali praznik neodvisnosti vsi, kar jih je, tudi oni, katerim je sedaj misel na svobodo in pravico prepovedana ter s smrtjo kaznovana.

Sedanja vojna bo kljub vsem svojim grozotam ko-

ristna. Sedanja vojna bo oprostila svet suženjstva, po vojni bo do zmagalci razlagali, kaj je prav in kaj ni ter bodo določili s pravičnega stališča nase o pravi, neodvisnosti in svobodi.

Pred davnimi leti je zaslajala iz Amerike luč svobode in neodvisnosti. Njeni žarki so bili sprva slabo znani, namenjeni samo lastni deželi. Sedaj se je pa ta luč razširila, obhila je več trpeči svet in ga navdala z upanjem po boljših časih.

To upanje je pa tako opravičeno in tako silno, da se mu ne more nihče vstavljati, da ga ne more nihče zatreti. Praznujmo praznik neodvisnosti, praznujmo praznik bližajoče se svobode!

Vladar Finske.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. julija. — Današnja diplomatska poročila pravijo, da je Nemčija, kakor pišejo švicarski listi, poslala finskemu deželnemu zboru poziv, s katerim ukazuje, da mora brez odlašanja vpeljati monarhistično vlado na Finskem; ako se to ne zgodi, bo Nemčija sama vpeljala vojaško diktaturo.

Izgon Angležev iz Finske.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, Švedska, 2. julija. — Poročevalce švedske časnikarske agencije v Helsingforsu pravi, da je izvedel od visokega vojaškega dostojanstvenika, da je bilo v ponedeljek sklenjeno, da se izženo iz Finske vsi Angleži.

proga v Mannheimu ter železniške naprave Thionville.

Tekom dneva je bilo vrženih 22 ton bomb, ponoči pa 13 ton. Vsa naša nočna letala so se vrnila.

Neko drugo poročilo, katero je izdalo zrakoplovno ministrstvo in ki opisuje napade na Nemčijo, pravi:

"Tekom noči od 1. do 2. julija je bil izveden uspešen napad na sovražno letališče v Boulay; opaziti je bilo razstrelbo na letališču in barakah. Z dobrim uspehom so bile bombardirane naprave v Opa-vi, tovarna za sodo in železniška

proga v Mannheimu ter železniške naprave Thionville.

Tekom dneva je bilo vrženih 22 ton bomb, ponoči pa 13 ton. Vsa naša nočna letala so se vrnila.

Neko drugo poročilo, katero je izdalo zrakoplovno ministrstvo in ki opisuje napade na Nemčijo, pravi:

Oficijelna poročila

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 2. julija. — Poročila vojnega urada so naslednja:

Ponoči: — Med Oise in Aisne se je odbilo dva sovražna napada iz točno od Vingre. Južno od Aisne nam je krajevna operacija omogočila zasedi vas St. Pierre Aigle, kjer smo ujeli nekako trideset mož.

Zapadno od Chateau Thierry se se popopoma izjalovili nemški protinaskoki proti pozicijam, katere so zavzeli v okraju Vaux Amerikanci.

Nadaljni jetniki so ostali v naših rokah.

Dnevno: — Zapadno od Chateau Thierry je krajevna operacija, katero se je izvedlo skupno z Amerikanci omogočila Francozom izboljšati svoje pozicije na fronti Vaux gric 204. Vas Vaux in višine zapadno od vasi so zavzele ameriške čete. Število jetnikov, katere se je ujelo tekom te akcije, presega 300, vključno pet častnikov.

Napadalne operacije, katere se je izvedlo med Montdidier in Noyon, nadalje iztočno od Rheims, so imele za posledico zajetje par jetnikov.

Poskušeni nemški napadi pri Belloy in v gorenji Alzaciji so se izjalovili v francoskem ognju.

Angleži so zavrnili nemški napad severo-zapadno od Albert.

London, Anglija, 2. julija. — V današnjih poročilih maršala Haig iz angleškega glavnega stanja se glasi:

Ponoči: — Razven normalne artilerijske delavnosti na obeh straneh v različnih sektorjih ni poročati ničesar posebno zanimivega.

Podnevi: — Napad, katerega je izvedel sovražnik v pretekli noči pod težkim obstreljevanjem severo-zapadno od Albert, da zopet dobi ozemlje, katero smo vzeli v nedeljo ponoči, se je zavrnilo z izgnanim razven na eni točki, kjer se je sovražnik poskušal zavzeti enega izmed naših zakopov.

Sovražnik je poskušal napade v bližini Aveluy gozda, pri Avion in Mingre. Te poskuse se je zavrnilo. Par jetnikov se je zajelo pri patrolnih spopadih.

Berlin trdi, da se je zavrnilo napade pri Chateau Thierry.

Berlin, Nemčija, 2. julija. — Vojni urad je izdal danes naslednje:

Podnevi: — Na številnih točkah na fronti se je vzporilo močne presenetljive napade kot uvod za večja poljetja sovražnika, a vsi so se končali brezuspešno. Zapadno od Oise in južno od Aisne je vladala živahna proizvodna akcija. Močne delne napade, sovražnika južno od Oureq in zapadno od Chateau Thierry se je ustavilo v našem bojnem ozemlju.

Italijani so ujeli 700 nadaljnih mož v bojih pri Monte Grappa.

Rim, Italija, 2. julija. — Poročilo vojnega urada je naslednje: Na Asiago planoti se je napade, katere je vzporil sovražnik, uničilo z našim ognjem in težke izgube se je zadalo sovražniku. Majhne oddelke, ki so viseli na nekaterih točkah fronte, se je potisnilo nazaj. V sijajnem protinaskoku smo popolnoma zopet zavzeli te položaje, ujeli 127 mož, zajeli pa strojnih pušk ter tri majhne zakopne topove.

V severo-zapadnem okraju Monte Grappa so nam operacije, ki so se pričele ob jutrajšni zori, zagotovile posest važnih postojank.

Ujeli smo 569 mož, med njimi devetnajst častnikov ter zaplenili več strojnih pušk.

Južno od Asiago so angleški oddelki zajeli par jetnikov ter eno strojno puško. 29. in 3. junija smo na Monte di Val Bella, Col del Rosso in Col del Chele zajeli tri topove, petnajst zakopnih mož, narjev, 57 strojnih pušk, več tisoč pušk in veliko množino materiala.

Ruske zmede

BOLJŠEVIKI SO VSTVARILI VLADO STRAHU IN SMRTI. — NEMCI POSTAJAJO BOLJ AKTIVNI. — OBSEDNO STANJE V ARHANGELSKU. — KOZAŠKA ARMADA NARAŠČA. — POVELJUJE JI GENERAL ALEKSIJEV. — UKRAJINA ZAHTEVA KRIM. — SAM PA ŽELI BITI POD TURŠKO VLADO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2. julija. — Kaotične razmere, ki prevladujejo v Rusiji, pojasnjujejo današnja poročila, da so boljševiki vidno vpeljali vlado strahu. Postavljena so bila sodišča, katerim so sledili splošni umori; prvi čin je bil preiskava in obsodba admirala Ščasnija, ki je bil poveljnik baltijskega brodograja. Kakor pravijo boljševiški listi, je bil obsojen samo na besedo Leona Trockija, ne da bi bila poklicana kaka druga priča.

Obnoveitev smrtnih kazni je direktni prelom boljševiških principov, kakor sta oblastno izjavila Trocki in Lenin, ko sta se polastila vlade.

Boljševiški ministrski predsednik Nikolaj Lenin in njegovi tovariši delajo vse, kar je v njih moči, da bi potisnili deželo v državljansko vojno, medtem ko gledajo Nemci na to, da bi stvari obrnili sebi v prid ter kažejo vedno naraščajočo aktivnost.

Poroča se, da je nemški podmorski čoln v jezeru Ladoga, ki je največja skupina vode na celini v Evropi, ki leži severovzhodno od Petrograda, na finski meji in ima Nevo za svoj izhod.

Nemška bojna ladja v teh vodah je direktno ogrožanje Petrograda, medtem ko naznanilo obsednega stanja v Arhangelsku pomenja, da Nemci rabijo Fince za to, da ogrožajo rusko pristanišče ob Belem morju.

Manifest velikega kneza Mihaela, ki pravi, da smatra za svojo dolžnost, da poskuša vpeljati kakoršenkoli red, se smatra za možnost česa dobrega. Njegov poziv na narod, da strmoglavi boljševiško vlado, ki je odgovorna za trmoglavljenje narodne skupščine, ki je bila pooblaščen, da odloči o bodoči obliki ruske vlade, bo gotovo imel za posledico pomoč velikih mas ruskega naroda.

Nek francoski politik, ki se zdaj nahaja v Londonu in ki pozna ruski narod skozi in skozi, je danes rekel, da Rusija v sedanjem času najbolj potrebuje moč, gospodujočih sposobnosti, da bi prevzeli industrijske in vojaške razmere in pomagali narodu vpreti se nemškemu prodiranju.

Ne misli pa, da bi bil Kerenski sposoben za to vlogo, dasiravno ima osebni magnetizem, da pa so njegove ideje meglene in utopije. Nima nikake politične iskušnje in umetnosti vladanja. Po njegovem mnenju je za to mesto najbolj sposoben Brusilov.

London, 2. julija. — V arhangelski provinciji je bilo razglašeno obsedno stanje.

London, 2. julija. — Naraščajoča aktivnost ob marmanski železnici poroča poročevalec lista "Times" v Kristjaniji 27. junija in pravi, da četa 600 Fincev, med katerimi je 500 Nemcev, koraka po dolini Pasvila navzdol.

Nek oborožen angleški parnik z angleškim podadmiralom na krovu je odplul v Pečengo, od koder se pričakuje, da bo prodiral ob reki Pasvil.

Kakor pravijo poročila, katera je prejel poročevalec iz Pečenge, je na potu velika in dobro oborožena ruska četa preko gora proti železnici.

Moskva, 2. julija. — Ukrajinska vlada je poslala noto nemškemu poslaniku ter zahtevala, da mora biti Krim zapodan v ukrajinski meji. Nova krimska vlada je mohamedanska in je izrazila željo, da bi prišlo pod turško nadvlado. To pa Ukrajino zelo vznemirja, ker trgovina zahteva pristanišče.

London, 2. julija. — Čehi v Sibiriji so zagrozili splošne represalije proti Avstrijem in Nemcem, ako bo Avstrija še nadalje streljala Čeha, katere je zajela na italijanski fronti, kakor je bilo omenjeno pred kratkim, v nekem avstrijskem poročilu.

Čehi v Sibiriji so poročili, da so v stanu izvesti strahovite represalije, ako se bodo avstrijske krutosti nadaljevale. Trdijo, da se nahaja 200 tisoč Avstrijev in Nemcev v njihovi oblasti in ti ne bodo ubežali, ako bodo Čehi še nadalje žrtvovani.

Dunaj poroča o intenzivnem artilerijskem ognju v Italiji.

Dunaj, Avstrija, 2. julija. — V poročilu avstrijskega glavnega stanja se glasi:

— Artilerijska delavnost, ki je bila živahna na celi italijanski fronti, se je povečala danes zjutraj do velike sile med rekama Brenta in Piave ter ob dolenjem Piave. Preko dneva ni bilo nikakih infanterijskih operacij v žir-

Eksplozija v Angliji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. julija. — Danes se je oficijelno poročalo, da je v ponedeljek ponoči nastala v National Shell Filling Co. v Midlands eksplozija.

Življenje je izgubilo od 60 do 70 oseb.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canado.....	\$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta	2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta	1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prošimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.,

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Novoustanovljena Češka

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V formalni izjavi francoske vlade potom njenega zunanjega urada se je priznalo pravice Češke do samostojnosti in neodvisnosti. Angleška vlada je izjavila, da pristaja na to izjavo in ugotovilo državnega tajnika Lansinga ta teden je imelo isti učinek.

Pred nekaj časa, ko je odobrila organizacijo Čehoslovaške legije med svojimi vojnimi jetniki, je Italija izrekla s tem slično priznanje.

V kolikor more dati papirna akcija zaveznikov Češki živo obliko, bo postala slednja zopet enkrat neodvisen narod, potem ko je štiristo let narodnega življenja poteklo pod avstrijskim jarmom. Naloga, da se prisili Avstro-Ogrsko in Nemčijo k priznanju restavriranega naroda, je še nerešena naloga, katero je mogoče izvršiti le s silo orožja. Oproščujoče sile, ki vrjamejo v pravice manjših narodnosti, pa so se sedaj zaobljubile, da uporabijo to silo.

Nadaljne odstavke v zavezniških mirovnihi pogojih, katere se je objavilo pred osemnajstimi meseci, se je podčrtalo od strani te dežele ter javno objavilo od strani vseh zaveznikov. Poljska, Jugoslavija, Češka — nove barve se bodo pokazale na zemljevidu Evrope, ko bodo zavezniki uspešni pri ustanovitvi pravičnega miru.

Češka je starodavna dežela, koje narod je bil v napredovanem stanju civilizacije, ko je bila Nemčija še dežela divjakov in roparskih baronov. Skozi več kot petnajst sto let so Čehi gojili intenzivnega narodnega duha, ki je bil tak nepremagljiv, da se je upiral vsem naporom da se ga zatrt ali uniči. Od starega vsenčilišča v Pragi si je izposodila Nemčija uzorec svojih učenih naprav in Češka je pričela z reformacijo, ki je napravila severno Evropo protestantovsko ter dovedla do reformacije katoliške cerkve.

Leta 1520 si je Ferdinand Avstrijski kot soprog hčerke zadnjega češkega kralja zagotovil izvolitev kot vladar Češke. Odljubil je, da bo spoštoval prerosti dežele, katero obveznost pa je izpolnil na običajni habsburški način. Ne iz splošnih vzrokov, temveč iz prav posebnih ima Češka pravico prekiniti vse zveze z Dunajem.

V zadnjih letih in kljub vsem naporom, da se Češko germanizira, je narodno gibanje na Češkem stalno raslo na moči. Avstrijsko vladno sovražijo Čehi prav tako močno kot so jo sovražili Italijani pred Solferinom. Tekom sedanjih vojn so Čehi skoro brez vsake izjeme nasprotovali vojni in na tisoče se jih je pomorilo pri poskusih, da se jih nasilnim potom spravi v avstrijske armade.

Čeho-slovaška ustaja v Rusiji, ki je izbruhnila, ko so boljševiki skušali poslati nazaj v Avstrijo vojne jetnike, ki so se prostovoljno udali, nam priča o stališču skoro vseli Čehov.

Nobenega dvoma ni, da vsebuje Češka elemente, ki so v stanu vzdržati aktivno in koristno narodno eksistenco. Češki narod je marljiv in izobaržen in njegovi materialni viri so raznoliki. V vsakem oziru je dežela usposobljena za samovlado in če se ji bo dalo prilike, bo imela gotovo zaznamovati sijajen rekord.

Otrok velike vojne oproščenja, prosta Češka, bo kredit za človeštvo, nadaljno jamstvo sveta, ki je organiziran za mir, ne pa za vojno.

OČE TANKOV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Generalni major E. D. Swinton, angleške armade, znan splošno kot "oče tankov" in ki je pred kratkim dospel v to deželo, je izjavil, da je Amerika dejanski omogočile te boje stroje, ki so prvi leta 1915 prinesli strah v srca Nemcev. Celi sistem angleških tankov, pravi on, — je imel svoj izvor v razstavi nekega ameriškega poljedelskega traktorja v Antverpen.

Pred dvema leti se je imenovalo tanke, katere pozna sedaj vsakdo, "železne premikajoče se trdnjave". Londonski "Daily Mail" je pisal v septembru leta 1916:

— Ta dolga, nizka in s prahom pokrita vozila nimajo nikake sličnosti z motorizirani vozovi. To so dejanski železne ladje na kopnem, velikanske moči in čudovite zmoglosti. Ti stroji so v stanu plezati po zidovih, prodirati skozi gosti les, voziti preko zakopov ter manevrirati v kraterjih ali izven njih. Eno izmed najbolj značilnih dejstev glede tankov je tajnost, ki pokriva izdelovanje njih tisočev delov v mestu njih rojstva. Armada ljubi te stroje, tendar pa se ne zanaša preveč na to, kar je za sedaj šele eksperiment.

Generalni major Swinton, ki je star sedaj petdeset let, je stopil v armado v starosti dvajsetih let. V starosti 31 let je bil kapitan, sedem let pozneje major ter je postal podpolkovnik leta 1915. Skozi tri leta je služil v Južni Afriki, kjer je dobil več zaslužnih kolajz.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Slika nam kaže ruskega medveda, ki je zajet v ograjo, obstoječo iz nalik pruskim želandam, kar znači, da je Prus obkolil ruskega medveda, ki ga hočejo uničiti. Vse namlikani v podobi risa, Trockija, ki ima celo nemškega jazbečarja. To je prizor, ki se mudi človeku, ki opazuje Rusijo od zunaj.

koleev, ki so na konec priostreni veda. Medved v ograji pa se kljub peha od sebe: — Lenina, ki je carjevo krono in tudi postavlo.

Baedeker kot vir vojaških informacij

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

"Baedeker je opremil to z zvez, se je lahko dobilo v štirih jezikih, vključno angleškem in italijanščini, v teli knjigah, se je obdelalo popolnoma. Ponoš hise Baedekera je bil, da se ni objavilo nobene stvari, glede katere so bile informacije nepopolne. Ročne knjige so bile zadosti popolne. Nove izdaje so jih držale vedno na vrhuncu, ter izhajale vsako leto kot primerjave glede Londona ali Pariza.

Zemljevidi so neobičajno izvrstni. Od seznama denarnih vrednosti ter navočil, kak odobiti potni list pa do mirnih opazk glede stvari, katere delajo Rimljani in katere je dobro delati v Rimu, da se izogne nesporazumu, vam je povedal Baedeker celo povest. Oboroženemu s tako knjigo ter v posesti zadostne navadne inteligence, da ste mogli rabiti te krasne zemljevide, vam ni bilo treba nikakih povpraševanj glede poti.

Zemljevidi so bili naravnost čudni, da ter so jih izrisali za izdajatelja najboljše kartografi v Lipskem. Kje je dobil svoje podatke in kako, to ve edino Baedeker.

Da pričeno, tu je bila železniška mapa glede splošnega ozemlja, za katero se je slo. Dodatno k temu je bila natančna mapa, na kateri so se prikazale druge posebnosti. Veliko mesto in njegovo okolico se je nadejalo izrisalo v sekcijah. Merilo je bilo zadosti veliko, da se je predstavilo celo najmanjše fizične podrobnosti. Označilo se je vsa izolirana poslopja. Najbolj važna javna poslopja, kot naprimer londonski parlament ali Louvre v Parizu, so bila označena z obrisi in glavne točke mest so bile posebno zaznamovane.

Zračni napadalec z bambami, opremljen z Baedekerjem Londona in konosom, brez vsake druge stvari, bi lahko natančno ugotovil in obdelal Anglijo.

Baedekerjevo ročno knjigo glede Rusije se je objavilo le v nemškem in francoskem jeziku. Ostale

ren ter bi ne bila zračno-obrambna služba čuječa. Stori bi lahko isto z vsakim drugim poslopjem posebnega zanimanja, celo z vodilnimi prodajalnami.

Pričetno je bila hiša Baedekera podjetje enega samega moža. Ustanovitelj, prvi Karol Baedeker, je bil Prus, rojen v Essemu leta 1801. V svoji mladosti je imel knjigarno v Koblenzu in tam je dobil iz neke angleške serije potnih knjig, katere je izdal John Murray, idejo za svoje življensko delo. Baedek in Murray sta se osebno poznala ter se skozi nekaj časa medsebojno podpirala.

Baedeker sam je ljubil potovanja in v zadevah klasičiranja, sestavljanja tabel je bil metodičen na strogo pruski način. Potom zbiranja materiala za prvih devet ročnih potnih knjig je bil svoj lastni agent in poročevalec. Glede poročil drugih se je sam osebno prepričal.

Pred svojo smrtjo je Baedeker spoznal, da bo zahteval vedno narasajoči obseg njegovega dela, celi štab poročevalcev. Njegov posej je nadaljeval njegov njegov sin, ki se je leta 1872 preselil v Lipsko. Sedanjji glavar hise je Fritz, neki nadaljni sin, kojega vodstvo traja že dolgo vsto let.

Štab, kojega potrebo je videl Karol Baedeker vnaprej, je obstajal in od takrat se ga je vedno urilo in rekrutiralo z največjo skrbjo. Dasiiravno člani štaba niso se nadalje zbirali dejstev na potovanjih, kot so delali to preje, je bila vendar prav do leta 1914 vsaka vrsta v potnih knjigah sad neposrednega opazovanja.

V pričetku svojega režima je sedanjji Baedeker sklenil, da morajo delati njegovi agenti tako, da ne bodo vzbujali pozornosti. V kolikor je znano, niso te tajnosti nikdar pretiravali ali jo pa oblačili pod napako pretezo. Na drugi strani pa se tudi niso nikdar izdajali za to, kar so bili, ter tudi niso iskali slučajnih znanstev.

Za to politiko je bilo dosti telnih vzrokov. Mednarodni promet s temi ročnimi vodniki med turisti je postal tak velik, da je vsak lastnik hotela ali kak drugi trgovec v trenutku, ko je domneval, da je Baedekerjev mož v hiši, po-

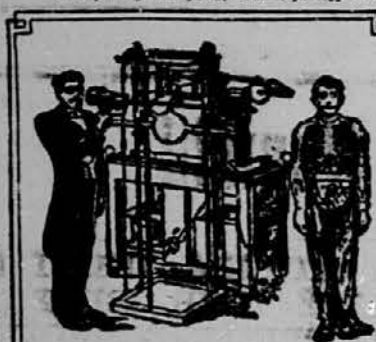
Boljše zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin

Slovenski zdravnik-specijalist

411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

(Nasproti glavni pošti, Četrta potulje od Smithfield St. Parče na ulici s svojim imenom.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-specijalist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bozne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih boleznih imam največjo iskušnjo. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potem katerega se vidi celo vaše telo kot na dlan. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmernne. Znanstvena preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju.

Uradne ure: od 9. ure zjutraj do 6. zvečer. V nedeljo samo od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

Dopisi

New York, N. Y. sove. Iskrena hvala vsem navzo-

Zadnje nedeljo 30. junija je čim in posebno sobratu Hudetu in imelo naše Samostojno društvo pevcev, ki so se ta primanjkljaj piknik v Gledale, katerega so se izpolnili in s tem pripomogli, da vdeležili rojaki in rojakinje iz se je naš piknik zaključil v popol-Greater New Yorka in polnem šte-no zadovoljnost vseh navzočih. vila. Park je bil skoro prenapolnjen in gostje, kateri so prisotni pri vsaki slovenski zabavi, so se izrazili, da pri nobeni slovenski prireditvi niso se videli toliko vde-Bojanje vasi pri Metliki, Lura Ralzebo, kakor je bila na tem pikni-dovien, je umiril s smukresom kn. Godba je igrala izvrstne po-Nemca Fred Wellenda in Angleža skočnice v zadovoljnost plesalcev, Henry O'Neill in četrtke zvečer ljubitelji kegljanja so vihali ro-13. junija in potem si je še sebi kave in so skušali, kdo bo prvi poglad krogljo skozi sree. Vzrok med najboljšimi, na vrhu pa so do-umora ni znan, najbže je to sto-neli nudi slovenski glasovi, kateri ril v silobranu. To moram nazna-20. junija in potem si je še sebi kave in so skušali, kdo bo prvi poglad krogljo skozi sree. Vzrok med najboljšimi, na vrhu pa so do-umora ni znan, najbže je to sto-neli nudi slovenski glasovi, kateri ril v silobranu. To moram nazna-

Crested Butte, Colo.

Slovenec John Savor, doma iz Bojanje vasi pri Metliki, Lura Ralzebo, kakor je bila na tem pikni-dovien, je umiril s smukresom kn. Godba je igrala izvrstne po-Nemca Fred Wellenda in Angleža skočnice v zadovoljnost plesalcev, Henry O'Neill in četrtke zvečer ljubitelji kegljanja so vihali ro-13. junija in potem si je še sebi kave in so skušali, kdo bo prvi poglad krogljo skozi sree. Vzrok med najboljšimi, na vrhu pa so do-umora ni znan, najbže je to sto-neli nudi slovenski glasovi, kateri ril v silobranu. To moram nazna-20. junija in potem si je še sebi kave in so skušali, kdo bo prvi poglad krogljo skozi sree. Vzrok med najboljšimi, na vrhu pa so do-umora ni znan, najbže je to sto-neli nudi slovenski glasovi, kateri ril v silobranu. To moram nazna-

John Volk,

poh težko slišati bolj ubrane gl. Box 826, Crested Butte, Colo.

kazal svojo najboljšo stran, seve-Do pred enim desetletjem ali dvema pred umorom Franca Ferdinanda v Sarajevu je obstajala očitno definitivna poslovna zveza med nemškim vojaškim inteli-

genomnim departamentom in agenti, ne le Baedekera, temveč tudi almanah iz Gothe ter zunanji uradi velikih nemških trgovskih hiš. Znano je, da so imeli vsi nemški konzulati po celem svetu po-velje, sodelovati pri nabiranju podatkov za ta almanah in za te pot-ne knjige ter se domneva, da so privatni trgovski potniki razširili Baedekerjevo službo, kjerkoli jim je bilo mogoče.

Taka ureditev je mogla biti le medsebojna. Izvedenci v drugih deželah izjavljajo sedaj brez p-mišleka, da se je moglo zadnje Baedekerjeve zemljevide, ki natančno označujejo najmanjše to-pografije posameznosti, prepravi-ti le s pomočjo vlade.

Splošne možnosti pri vsem tem so bile seveda brez vsel meja. Hiša Baedekera je imela skoro oboje: stalne stališče takorekoč po celi Evropi. Njene metode so bile znane vsakemu uradniku tajne službe. Dokler se agenta ni ujebo pri poskusu, da nariše kak fort, ali pri kakem drugem takem poslu, je šel, če se ga je stavilo pod nadzorstvo "kot sumljivo obnašajo se osebo", v glavni stan ter ugotovil varno svoje stališče.

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their winter supply of coal during the Spring and Summer for storage if production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious coal shortage this winter.

H. G. Garfield

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsbu-

burghu in ima 28-letno iskušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastupljenje krvi zdravi s "slovitini" 606, ki ga je izumel profesor Dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in mozele po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in čistili vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prene-nese naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščaje vode zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor mo-goce kratkem času. Kadar spo-znate, da imate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč.

Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v melurju, od čes-sar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolezni te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatizem, teganje, bolečine, otekline, lisaj, škrofile in druge kožne bolezni ki nastanejo v sled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. po-poldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nade-je do 2. popoldne.

Po postni ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko

Dr. KOLER, 638 PENN AVE., PITTSBURGH, PA.

Osem milijonov kvadratnih milj blaznosti

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V iste času, ko je došel Kerenski v London s svojim zagotovilo, da se bodo Rusi kmalu pridružili zavezniškim "v boju za največjo stvar prostosti", se je doseglo kristalizacijo ameriškega razpoloženja proti ruskemu problemu, ko je Mr. Wilson v posebni večerni seji svojega kabineta obrisal to, kar se mu zdi najboljši tek, kateremu naj bi se sledilo.

Dočim je Kerenski v Londonu objavil dejstvo, da "prav posebno pozdravlja ameriško pomoč, ker ve, da bo neinteresirana", ter ugotovil, da "ne ljubi izraza 'intervencija' mesto katerega naj bi se rabilo izraz 'pomoč', se je sklenilo v tej deželi poslati v Rusijo nadaljno misijo in da naj bo sprejeta politika ona "medsebojne pomoči".

Ni še gotovo, kateri avtoriteti v omajani Rusiji naj bi se stavilo tozadevne ponudbe.

Medtem pa se stvari kaj hitro razvijajo v Rusiji. Da plina ustaje proti boljševikom hitro narašča, je gotova stvar.

Nadaljno važno gibanje je ono Čeho-Slovakov. Poročila glede tega gibanja so bila odsej zelo pomanjkljiva, vendar pa je jasno, da potiskajo ti ljudje preko Rusije v upanju, da dosepejo do Francije ter se pridružijo silam zaveznikov.

Ko so se približali Jekaterinburgu, se je poročalo, da se je Nikolaja Romanova, prejšnjega carja, premestilo v Mosko. Druga poročila pa so javljala, da so Rdeče straže umorile prejšnjega carja.

Nemčija pravi, da je Rusija prišla z vojno.

Eden zanimivih novejših razvojev je obdolžba von Kuehlmann, da je Rusija odgovorna za pričetek vojne. To je nadaljni prispevek k splošni zmedni in naj je njega vrednost taka ali taka. Kako kompliciran in temen je položaj, postane jasno vsakemu, ki se ozre na razvoje in razpoloženja preteklega tedna ali preteklih desetih dni.

Ob nobenem času ni bil splošni položaj bolj negotov.

V sredo, dne 19. junija, se je objavilo, da je prišla Nemčija z novo ofenzivo v južni Rusiji in da je odredil boljševiški vojni departament mobilizacijo "vseh delavcev in kmetov", rojenih od let 1893 do 1897 v velikem številu provinc. One, ki bi se ne odzvali pozivu, "naj bi se strogo kaznovalo od strani revolucionarnih tribunolov". V nadaljni brzjovki istega dne se je sporočilo dejstvo, da je česko-slovaško gibanje odrezalo komunikacije s Sibirijo potom sibirskih železnice ter ustavilo promet na Volgi. Tudi ukrajinski agitatorji nameravajo pričeti z novo revolucijo. Ob istem času so sovjeti skušali izbaciti člane, predstavljaljoče socijalne revolucionarce, člane desnice, središča in manjševike.

Naslednje dne se je premaknilo zanimanje v Washington, kjer je razpravljala senat o načrtu, da se odpelje armada na istočno fronto v namenu, da se stori "krog Nemčije železen obroč".

Jasno je opazovati tukaj, — piše C. W. Gilbert na liti "Tribune" — da se čuti administracija v defenzivi z ozirom na Rusijo.

Nato je Mr. Malakov, ruski poslanik v Franciji, imenovan od Kerenskega, izjavil, da bo konec zgodovinske vloge Rusije, če se bo vlada boljševikov najprvo podpirala, nato pa izrabljena od Nemčije — končala z definitivnim dogovorom z Nemčijo. Poslanik je zahteval oboroženo intervencijo zaveznikov v Rusiji. Nadaljeval je:

Vsa naša bodočnost je odvisna od zmage zaveznikov, ki bo rešitev človeštva in nas samih. Rusija, razorožena in izdana, ni v stanu upirati se Nemčiji. Neintervencija vspricho takih razmer bi pomenila monopol na intervencijo, katerega bi se dovolilo Nemčiji.

Dokler bo iztočna fronta ostala odprta za Nemce, bo zmaga zaveznikov kompromitirana. Akcija od strani zaveznikov v Rusiji je potrebna v interesu zmagovalnega izida vojne. Pomoč boljševikom bi ne napravila nič dobrega za deželo. Služila bi le ciljem Nemčije.

V nekem poročilu iz nekega pristanišča ob Tihem oceanu se glasi, da se nahaja na tisoče Čeho-Slovakov na poti v Združene države, kjer bodo ponudili svojo pomoč v boju proti Avstriji.

Novice iz Curiha in Londona.

Dve nedelji nazaj so prišla poročila, ki ugotavljajo, da se očitno po celi Rusiji širi ustaja proti boljševikom. Curih je izvedel, da bo Lenin resigniral s svojega mesta kot ruski ministrski predsednik. V nekem poročilu iz Harbina se je ugotovilo, da se je izkazalo gibanje generala Semenova proti boljševikom v istočni Sibiriji kot izjalovljeno.

Medtem pa je poslala skupina Rusov v Londonu na predsednika Wilsona kablagram, v katerem se ga prosi za intervencijo, ekonomsko ali pa oboroženo ter daje resna zagotovila, "da ruski narod sedaj boljše kot kdaj spoznava, da je Nemčija njegov najhujši sovražnik". V isti koloni pa razpravljajo ti Rusi, da je treba prebrati, da bi padla njih dežela v roke Nemcev "voljno ali nevoljno".

V nadaljni brzjovki iz Londona se nam nudi nadaljno kitajsko reakcijo glede te snovi. General Tuan Ci-Jui, kitajski ministrski predsednik in vojni minister je izjavil pekinškemu poročavalcu "Daily Mail", da bo do kitajski vojski sodelovali z Japonci v Harbinu in ob sibirski meji ter dostavil:

— Mi ne želimo boljševikov na Kitajskem. Pretekli ponedeljek je prišlo iz Anglije še več na-

MISS EMMA DESTINN

ČEHINJA EMA DESTINOVA, SLAVNA OPERNA PEVKA.

daljnih komentarjev. Soglasno s tamošnjimi dobro informiranimi Rusi bi bila intervencija v Sibiriji neizogibno obsojena na izjalovljenje. Upali so, da se Rusov katerekoli političnega prepričanja ne bo spravilo v konflikt z Amerikanci, o katerih domnevajo Rusi, da simpatizirajo z njimi. Arthur S. Draper je ugotovil v "Tribune", da obstajata v Angliji še vedno "dva naziranja glede Rusije". Eno naziranje je, da je japonska intervencija vojaška potreba, drugo pa, da bi izguba vsled odtujenja Rusije odtehtala vsako vojaško pridobitev. — Zadnja stranka — pravi on — se ozira na predsednika Wilsona.

Slikovita primes je prišla v obliki brzjovke iz Amsterdam, v kateri se navaja brzjovko iz Berlina, v kateri se glasi iz Moskve, da se je strmoglavilo boljševiško vladno v Samari, stari Rusiji, in da se je na številnih poslopih zopet prikazala zastava carstva. Iz Samare z njeimi vibracijami zastavami carstva pa se obrne človek nitro na — štev. 8 na drugi Avenue v New Yorku, kjer se vrši zasedanje protestnega zborovanja Ruske družbe za vzgojo. Govorniki na tem zborovanju soglasno obsojajo režim boljševikov, katerega nazivajo "kruto parodije ljudske vlade". — A. J. Sack, ravnatelj ruskega informacijskega urada, se je dvignil in rekel:

— Ljudje nas imenujejo izdajalce ter pravijo, da smo izdali zavezniško stvar. Oni pozabljajo, kaj je storila Rusija v tej vojni, oni pozabljajo njene velike žrtve in njena velika trpljenja.

— Sreč Rusije je še vedno pri zaveznikih, — je nadaljeval Sack. — Zastrupljena od peklenske nemške propagande pričakuje le prihoda zaveznikov, da se dvigne proti svojim zavojevalecem.

Bernstein se vrača domov s poročili.

Skoro v istem času, ko se je govorilo te besede, je dospel v Ameriko Hermann Bernstein, ki se je mudil šest mesecev v Rusiji za list "The New York Herald". Prejšnji ponedeljek je posvetil ta list skoro celo svoje prvo stran prvega delu poročila Mr. Bernsteina. Zgodovinski primesek je prišel v obliki slike Kirpičnikova, — vojaka, o katerem se poroča, da je prišel rusko revolucijo pred številnimi stoletji.

Mr. Bernstein, ki je izjavil, da zmešujava pod vodstvom boljševikov stalno narašča, je našel Rusijo "praktično izpremenjeno v nemško kolonijo. Ruski narod je izdan; ponižan in obupan, dočim je dežela razkosana, manjša kot jo je zapustil Ivan Grozni."

Slika je naravnost pretresljiva:

— Petrograd je bil poln divjih, fantastičnih vesti, polnih strahov in zlih prorokovanj. Čudne legende se krožile vsepovsod. Ljudje na cestah so izgledali plašni, blede tako od lakote kot od strahu in plašile so jih grozote nemške invazije...

Videl sem enakost kot jo je uveljavilo diktatorstvo proletarijata. Studirane in izobražene dekline in neke bogate ženske so pometale ceste ali pa prodajale časopise. Visoki častniki, profesorji in učitelji so tudi prodajali časopise ali pa nosili prtljago na železniške postaje. Da se s tem ubranijo lakoti. Anarhisti in boljševiki so se vozili naokrog v avtomobilih, obedovali v finih restavrantih, se zabavali in veselili, dočim je šla Rusija skozi svojo najbolj tragično dobo v zgodovini.

Tročki se je vozil naokrog v avtomobilu Nikolaja II. Voditelji boljševikov so rekvirirali hrano, vino, čokolado in različne delikatese za sebe same, dočim je ruski narod, vključno ženske in otroke proletarijata, — stradal...

Videl sem tiranstvo kot si ga Nikolaj Romanov nikdar ni upal naložiti svojemu narodu, graft, kot ga niti Rusija ni bila v stanu doseči v preteklosti. Mojstrsko delo Gogolja "Nadzornik" je sedaj zastarelo, premila slika je umetnostni graftanja.

— Cela Rusija je potrebovala — tako izjavlja on — drugega mojstra, da proizvede novo pesnitev grafta pod režimom takozvanih oprostitev ruskih delavskih mas.

Kako so boljševiki zaslužili Rusijo.

V prvem nadaljevanju je izjavil Mr. Bernstein, da "so boljševiki vrgli na stran masko socializma in da se imenujejo sedaj komuniste". Oni pa zaslužujejo Rusijo na bolj popoln način kot bi pa mogel to storiti kajzer brez njih pomoči, kajti oni nastopajo kot Rusi in oprostitelji proletarijata. Navedel je tudi pismo Vladimirja Burčeva — enega najbolj odličnih bojnikov za prostost v Rusiji. V tem pismu je najti naslednji sijajni odstavek:

— Rusija sedaj dejanski pomaga Nemcem proti zaveznikom in če se ne bo storilo ničesar, da se preokrene to, bodo morda jutri ruske armade pod poveljstvom Lenina in Trockija, Hindenburga in Hertlinga prisiljene iti v boj proti zaveznikom.

Mrs. Pankhurst je bila naslednja upoštevanja vredna, katero je bilo slišati. Označila je boljševike kot "medle internacionaliste, ki so pomagali nemškim agentom spraviti Rusijo na kolena". — Mrs. Pankhurst je govorila na bučnem zborovanju na istočni strani New Yorka. Njen nagovor je bil kratek v namenu, da odgovarja na stavljen vprašanja. Neki mladič je takoj skočil na noge in sredi odobravanja in smeha je želel vedeti, če je po mislih gospodice smatrati kozake za oprostitelje Rusije.

— Jaz jih ne smatram za to, — je odvrnila. — Rečem pa ter vstrajam pri tem, da so kozaki danes boljši prijatelji prostosti kot pa so oni drugi v Rusiji, ki bi radi sklenili nemški mir.

Ko se jo je vprašalo, kako posebno pomoč naj bi se po njenem mnenju poslalo v Rusijo, je Mrs. Pankhurst odločno izjavila, da je vojaška pomoč neobhodno potrebna za Rusijo, ker bi se morala drugače ukloniti nemškemu ropanju.

Arthur Ransome je v kablu na "The N. Y. Times" sporočil vest o velikem požaru v Kijevu, o razdejanju arzenala v Odesi in o obstrlejevanju Nagauren. Boljševike pa je uaslikal v nekoliko boljši luči. Izjavil je, da kjerkoli drže boljševiki kako središče, da takoj vprizarjajo ekspedicije proti Nemcem v sosedni pokrajini.

Pisce je mnenja, da "se je sovjetsko Rusijo stalno gnalo proti sporu z Nemčijo" ter imenuje tragično ironijo, da bi se to gibanje oslabilo z "izbruhom protirevolucije v zapadni Sibiriji, ki se okorišča z oboroženo akcijo Čeho-Slovakov".

Tak je torej položaj. V navedenem pa si sami lahko ustvarite svojo sliko. To je položaj, s katerim se bo morala pečati zavezniška intervencija katerekoli vrste.

Mnenje ameriškega časopisja.

Ameriško časopisje se je neprestano pečalo s tem problemom.

— Vsaki dan — tako piše "Atlanta Constitution", — postaja bolj in bolj očitna nevarnost, ki preti civilizaciji od razorganizirane, kaotične, od intrig okužene Rusije. — "The Springfield Republican" svari pred generazilacijo z ozirom na ruski narod. — Newyorški "Globe" po domneva, da je na precej varnih tleh, če izjavlja, da je "pokazal ruski narod, — ne govorimo le o boljševikih — precej dober tek, ko se ga je pitalo z nemško propagando".

Newyorški "World" trdi, da "kaže skoro vse, kar se je storilo ali reko v Rusiji odkar so bile armade razpuščene, da so Združene države in zavezniki manj priljubljeni kot pa Nemčija." Brooklynski "Eagle" je precej konservativnega naziranja glede dobroti, katere bi smeli pričakovati kot posledico intervencije. — Istega mnenja je tudi newyorški "Sun". — Newyorški "Times" je mnenja, da "bi se oni del Rusije, ki je vreden rešitve, dvignil že pred dolгим časom, če bi se ga le količkaj boderilo". — Bostonški "Transcript" pa grev svojih izvajanjih celo dalje:

— Ni le popolnoma dozorel čas za neko vrsto intervencije v zadeve Rusije, temveč je tudi absolutno potreba storiti nekaj v tej smeri in sicer takoj, če hočejo zavezniški pripomoči svoji stvari do zmage.

"Tribune" smatra za težko "pojasniti obnašanje ruskih boljševikov na podlagi katerekoli teorije, sprejemljive za onega, ki veruje v rusko naravo".

"Philadelphia Inquirer" piše:

— Lahko je izrisati si idealni položaj na papirju. Ni pa lahko spraviti stvari v tek, kajti za pričetek je treba pristnega gibanja med Rusi samimi.

"The New Orleans Times-Picayune" je mnenja, da morajo Rusi sami "pokazati pripravljenost za pomoč".

"Havana Post" pa sumira celo v naslednje:

— Tako v Združenih državah kot drugod, kjer je intenzivno in legitimno zanimanje glede širših pomenov v ruskem položaju stopilo na mesto sorazmerne indiference prejšnjega časa, je na stotine pozitivnih in nasprotujočih si mnenj glede najboljših poti, po kateri treba hoditi, da se pomaga ohromelemu bratu.

Pa naj bo metoda ta ali ona, "če zavezniški ne bodo hitro prišli na pomoč Rusiji" — svari "Portland Oregonian" — "bo narodno razkrojenje napredovalo hitreje. Nemčija bo morda dobila tako močan oprijem na deželo, da bo treba veliko večjega napora zlomiti ta oprijem in vire Rusije se bo lahko v vedno večjih množinah rabilo, da se podaljša vojno na zapadni fronti. Vsa razmislek vojne strategije ter prijateljstva do Rusije zahteva, da zavezniški pričnejo z delom in sicer hitro".

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY — ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY — ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY — ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY — ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY — ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY — ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY — ONE MEAL WHEATLESS

Obseg ameriške armade v Franciji

VOJNI TAJNIK BAKER JE OBJAVIL OBSEG AMERIŠKE ARMAD V FRANCJI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. julija. — Ameriške čete, katere se je poslalo preko morja, so štejele dne 1. julija 1,019,115 mož. Ta objava je prišla v naslednjem ugotovilu, katero je izdal senes predsednik Wilson:

— Sprejel sem danes naslednje pismo od vojnega tajnika in zdi se mi, da vsebuje informacijo, ki bo tako zadovoljiva za deželo, da bo nje objava dobrodošla in da bo pripomogla k še večjemu navdušenju pri našem narodnem slavljenju četrtega julija.

VOJNI DEPARTMENT.

Washington, 1. jul. 1918

Dragi Mr. Predsednik:

Več kot milijon ameriških vojakov je odplovalo iz pristanišč te dežele, da se vdeležijo vojne v Franciji. Ko sporočam to dejstvo vam, čutim, da vas bo zanimalo par podatkov, ki kažejo napredek naših prekmorskih vojaških naporov.

Prva ladja, ki je nosila vojaško osobe, je odplovala dne 8. maja 1917 ter imela na krovu temeljno bolnico št. 4 ter članice rezervnega zbora strežnic.

General Pershing je s svojim štabom odpotoval dne 20. maja 1917. Prevozi v mesecih od maja 1917 pa do junija 1918 so bili naslednji:

1917 —	maja	1718
	junija	12,261
	julija	12,988
	avgusta	12,988
	septembra	32,523
	oktobra	38,259
	novembra	23,016
1917 —	decembra	48,840
1918 —	januarja	46,776
	februarja	48,027
	marca	83,811
	aprila	117,212
	maja	244,345
	junija	276,372

Mornarski vojski 14,644
Skupno 1,019,115

Skupno število naših čet, ki so se vrnile domov iz inozemstva, ki so bile izgubljene na morju ali padle, znaša 8,165 in vsled uspešnega zavarovanja, katero nudi naša mornarica transportnemu sistemu, je bilo le 291 mož izgubljenih na morju.

Dobave in opreme za čete v Franciji so soglasno z zadnjimi poročili zadovoljive in pridelek naših vojnih industrij v tej deželi kaže značilno izboljšanje v vseh panogah potrebnih opremljenih predmetov.

Udani Newton D. Baker.

Na to sem odgovoril:

BELA HIŠA,

Washington, 2. jul. 1918

Dragi Mr. Tajnik:

Vaše pismo z dne 1. julija vsebuje zelo značilen del novic ter v enaki meri značilno poročilo glede pošiljanja čet tekom preteklega leta na drugo stran oceana. To je rekord, ki mora po mojem mnenju vzbuditi splošno zadovoljstvo, kajti sree dežele je brez vsakega dvoma v tej vojni in narod Združenih držav se veseli, ko vidi, da se njegove sile meče hitreje in hitreje v boj, ki je določen, da odreši svet.

Odkrito vam udani Woodrow Wilson.

Armada 4,000,000 do 1. januarja.

Kot rezervna za milijon in več mož, ki se nahajajo sedaj v Franciji, se vežba sedaj nadaljni milijon v Franciji. Oficialno se je objavilo, da bodo trije milijoni Amerikancev pod orožjem do konca tega meseca, dočim kažejo informacije, katere je podal kongresu brigadni general A. E. Wood, poslujoči generalni kvartirski mojster, da hoče njegov departament obdeli 4,000,000 mož do prihodnjega 1. januarja.

Pacifist

Francoski spisal Binet-Vahner.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 3, 1917.

(To je vojna povest, ki razodeva globoko resni-
co. Pacifist je vedno zav-
zemal stališče višje čed-
nosti. Njegovo zaničeva-
nje vojne pa je bilo v
glavni preteve. Ine-
lo je namreč svoje kore-
nike v sebičnosti. On ni
hotel, da bi se ga vojna
dotaknila. Držal jo je od
sebe stran. Hipnotiziral
je samega sebe v domne-
vanje, da se vojna ne mo-
re tikati njega, dasiravno
ogroža njegovo obstoj na-
roda, kateremu nominal-
no pripada.)

Binet-Vahner, poslati
te povesti, je Švicar, ki se
je boril kot prostovoljec
v francoskih armadah.
Objavlja večje število
svojih vojnih skic v pa-
riškem "Journal".

Dasiravno sem videl v svojih
štiridesetih mesecih vojevanja ve-
liko mest, porušeni ob nemškega
divjstva, veliko razbitih kate-
dral in majajocih se stolpov, sem
vendar v preteklem tednu odšel v
okraje Pariza, katere so obiskali
izstrelki iz nemških topov na ve-
like razdalje. Stal sem na prostori-
nem dvorišču, obdanem od temnih
zidov, v katerih so bila vsa okna
ubita. Projektirali se je namreč razpo-
čil na strehi neke hiše in silo eks-
plozije je bilo čutiti v vsaki sobi
hiše.

Prizor ni bil prav posebno žalost
vzbujajoč. Sonce je sijalo in člo-
vek je lahko slišal smeh. Stano-
valci so zopet prišli s svojim obič-
ajnim življenjem, — nekako pa-
radirali so pred obiskovalci. Člo-
vek je lahko videl otroke v so-
bali, odkoder se je odstranilo vsa-
ko privatnost. Ograjenosti so s
svojimi lepimi čeladami hodili po
svojem poslu. Ženske, s pomla-
danskimi cvetkami v lasih, so pri-
povedovale, kako se je završila
cela stvar. Čudni tujci so brskali
s svojimi palicami po kupih ome-
ta in starega papirja. Ali ste že
zapazili, kako je v navlaku vseh
nesrečencev najti izobilice starih
časopisov in starih pisem? Videti
je kot da ima slabotna snov, ka-
teri izročamo svoje slabotne misli,
čudno življenjsko moč.

Mislil sem na to, — na to vstraj-
nost in to bogastvo natiskane-
ga in popisanega materiala, ko mi
je nekdo položil svojo roko name.
— Ti banditi!

Spoznal sem takoj moža, ki je
govoril tako z glasom, katerega je
pretresalo čustvo, dasiravno naju
je vojna ločila. Poleg mene je
stal Denis Lecoultr. Njegov ne-
prijetni obraz je bil spačen in ži-
vahan. Njegove majhne oči z rde-
čim robom so izgubile svoj sijaj
ter postale meglene. Njegova vit-
ka in slabotna postava je omahova-
vala in krog tesno stisnjenih ust-
nic je bilo opaziti izraz bolelosti.
Slabo opravljen in nepočen je
izgledal ono jutro celo bolj pa-
tetično kot pa zanamernen.

— Banditi, moj dragi mojster!
Bedaki so, Nobenega smisla in no-
benega vzroka ni v tem obstrleje-
vanju.

"Imenoval sem ga "mojstra".
Spisal je dve veliki filozofski
knjigi glede spomina in domišlj-
je. Izza leta 1914 sem izgubil vsa-
ko sled tega Lecoultra. On ni od-
šel na fronto. Držal se je vstran
od meteža, — nad njim, kot je
domneval sam.

Sklonil se je ter mi zaspešal v
uho:

— Jaz potrebujem vaše pomo-
či. Vi mi morate pomagati.

Prijel me je za roko ter me po-
vedel vstran.

On je čuden človek, — tip sa-
motarja. Njegove knjige so vzbudi-
le pozornost občinstva. Precej
denarja dobiva iz njih, vendar
pa kljub temu živi kot kak pu-
ščavnik. Pravi, da mu je usla
žena pred več leti in da kuha je-
zo proti usodi, — jezo, katero
pretvarja on vsled ponosa, v oša-
bo in zaničljivo pomilovanje. Na
vsaki strani svojih spisov govori
o velikodušnosti. Vsako dejanje
njegovega življenja pa kaže ego-
izem.

Pa kako bi moglo biti drugače?
Za te raziskovalce naših misli je
človeški individuum vse. Ali ni bil
Lecoultr, ki je pisal slavno pi-
samo, v kateri je rekel, da je na-
ša doba slaba vesoljnemu po-
pu in da je treba, da spleza člo-
vek na vrh sveta?

v drugo Noetovo barko? Zadnji-
krat, ko sem se sestal z njim, me
je nagovoril na naslednji način:
— Tukaj ste vi, ki se bahate s
svojimi birkami. Ubogi deček, vra-
čate se v dobo duplinskega človeka.
—

In ko sem mu odgovoril s frazo,
katero sem čul: — Kaj briga to
mene? Duplina, katero branim,
hrani zaklade mojega plemena! —
je skomignil z rameni rekoč:

— Tvojega plemena!
Dvignil je v istem času svoje
svetle obrvi in svoji roki. Vrjel je
le v pleme Arijecev. Se več kot to.
Želel je rešiti civiliziranega človeka.
Vsi pacifisti pa so klicali na
pomoč avtoriteto njegove slave.

— Kaj naj bo, dragi mojster?
Sla sva po cesti navzdol in veli-
ki mož je hotel svoje besede. —
Hočem, — in zopet je prenehal, —
hočem stopiti v armado in sicer
takoj, veste. Tako, da se morem
boriti takoj in da mi ne bo treba
ostajati v večalnem taborišču.

— Vi, moj mojster. Vi?

Nato pa mi je povedal povest
polno človeške zanimivosti. Vidi-
te, on in bil puščavnik, ni nikdar
bil. Oni, ki so zavživali kobilice
so bili v zvezi z Bogom. Oni so
bili v Njegovih resničnih navzoč-
nosti ter so se lahko postavljali s
pogovori, katere so imeli z Njim.
Naši nečakani pa niso na ogled
le pročelje ali fasado samotare-
nja.

Njih lastni egoizem pa jih dela
tem bolj občutljive, kadar so ra-
njeni potom enega izmed bitij, ka-
terim so dovolil deliti z njimi lju-
bezen, ki jo čutijo do samih sebe.

— Ubili so jo, — mi je rekel Le-
coultr. — Ubili so moje dete. Da-
vi niste vedeli, da jo je moja že-
na odvedla s seboj in da so se
hujše stvari prišle iz tega slabega
pričetka. Ona ni več nosila moje-
ga imena. Jaz pa je nisem hotel
vzeti nazaj, kajti življenje uboge-
ga mladega bitja je postalo demo-
ralizirano vsled upliva matere. Vi-
del pa sem jo pogosto ter našel,
da ima ljubeznivo naravo. — V
kratkem času sem jo hotel vzeti k
sebi, da bi živela z menoj. Čakal
sem predlogo. Bil sem prepričan
pri odločitvi. Upiral sem se s svo-
jim instinktom. Sedaj pa so mi jo
ubili. Tam v oni hiši. Spoznal sem
jo, dasiravno je bila strta pod
travmo. Ljubil sem jo in smilila
se mi je. Pa ne, to ni toliko. Bila
je moja hči, — razumete — moja
hči.

Naslonil se je težko na mojo ro-
ko. —
— To je bila moja mladost, moj
spomin, moja osveta morebiti. Re-
šil bi jo bil iz rok njene matere.
In ko je ta prokleto vojna...
— Na kratko se je prekinil.
— Zakaj so storili to? — Bila
je tako nežna. Kadar se je sme-
jala, — ah, ti morile! Vi mi bo-
ste pomagali, kaj ne? Če bi se bil
udal svojim instinktom, bi jo imel
pri sebi že dolgo. Ne maram mi-
sliti na to. Hočem....

Zadnji ostanek njegovega po-
nosa kot modrijan mu je prepove-
doval izjaviti, da hoče osvetiti.
Dal mi je pa razumeti, naj ga
spremim v vojno ministrstvo, kjer
je postal zelo vznemirjen, ko se
ga je sprejelo z ironičnimi usme-
vi. —

Zaman je skušal podpreti svojo
prošnjo s težo svojega odličnega
imena. Rele so mu je s spoštli-
vimi besedami, da je nemogoče
poslati ga takoj na fronto, da se
je treba profesije vojaka naučiti in
da bo moral iti v rezervni depot
kakkega polka in da bo moral biti
strep tudi potem, ko bo prišel tja
kaj.

— Koliko ste stari?
Vzravnal se je:

— Še vedno sem močan.
Izgledal je, kot da se hoče dvi-
gniti v zrak.

— Monsieur Lepoultr, govoril
bomo z ministrom. Vrnite se sem,
kaj-čez dva dni.
Odšla sva skupaj. — On je mr-
mrjal:

— Nočijo me. Bom pa šel sam.
Skušal sem ga pomiriti. Rekel
sem mu, da lahko služi Franciji
boljše s svojim umom kot pa s
svojo roko. On pa je vzklil:

— Franciji! Jaz se ne brigam
za Francijo! Ubili so mojega o-
troka.

Nato sem mu skušal dokazati,
da tvori unija ali zveza vseh oč-
etovskih sovražtev v eni skupini
ono nebeško podobno naroda,
domovine, kateri je treba v tem

Franciji izročila svojim vojakom.

— V petek 14. junija je umrl rojak
Frank Anzelj, star okoli štirideset
let. Bolehal je dalj časa ter je bil
naposled žrtev nenasišene jetike.
Pokopali so ga 17. junija. Iz slo-
venske cerkve v Milwaukee so ga
odpeljali ob devetih dopoldne-
k večnemu počitku. Bil je član dra-
štva sv. Jožefa KSKJ, ki se je
vdeležilo pogreba in obitnem ste-
vilu. Naj v miru počiva!

V ponedeljek 17. junija zvečer
so umrli v lesnem skladišču na
Virginia St. mrtvega Frank Vam-
pla, doma iz Kranjske gore. Sta-
noval je na 483 Virginia St. Bil je
član društva sv. Janeza Krstnika
St. 11 KSKJ, v Aurori, Ill. V sta-
rem kraju zapušta ženo in otroke.
Mož se je najbrž omamil um, za-
kaj sam si je pretrgal nit življenja
s tem, da se je obesil.

Dne 19. junija je v okrajni bol-
nišnici umrl rojak John Juršič ra-
di vnetja pljuč. Star je bil 35 let.
Pripadal ni nobenemu podporni-
mu društvu. Doma je bil iz vasi
Doiza. Stopil je pri Novem mestu.
Tu zapušta dva brata, v starem
kraju pa dva brata in dve sestr.

Slovenske novice

Milwaukee, Wis.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 3, 1917.

Vse kaže, da ni zasledovanje ono, kar zasledujeta
Avstrija in Bolgarska pri svojem postopanju s Srbijo.
temveč čisto navadno — uničenje. V nekem članku v
"Collier's Weekly" pravi M. A. Chadwick, da dobi lah-
ko človek s pomnožitvijo vseh nemških grozot v Belgiji
nekako primerno idejo glede obsega masakrov v Srbiji.
On piše:

— To, kar se je storilo povsem Srbiji, ni ona vrsta
infamije, katero je prakticirala Nemčija v krajih, na ka-
tere je bila položila svojo uničevalno roko. Celo v svojih
najbolj divjih sanjah niso nemški vojni lordi razmišlja-
li o dejanskem iztrebljenju belgijskega ali francoskega
naroda. Bolgarska pa se dobesedno ozira na čas, ko bo
oni edl srbskega naroda, katerega kontrolira sedaj, izgi-
nil v temi, ki pokriva sedaj Hitite, Hivite in slične na-
rode.

Če Avstrija ne gre tako daleč, je to v glavnem radi-
tega, ker spoznava boljše kot pa Bolgarska, da srbskega
naroda ni mogoče uničiti, dočim je 7.000.000 sorodnih duš
v dvojni monarhiji še živih in zahtevajočih prostost. —
Dokazi glede namena Avstrije, da priveže na svoje kolo
tako mnogo Srbije kot je more dobiti in da uniči vse sle-
dove narodnega čustvovanja v prebivalstvu, pa so pre-
več razsežni in preveč avtentični, da bi se jim moglo o-
porekati.

Očividno je najbolj priprosta in najbolj varna me-
toda iztrebljenja kaknega naroda ona — umor. Na tisoče
ljudi srbskega plemena se je izročilo meču, lakoti. Obesalo se jih je, križalo, deportiralo ter nadalje-
valo s tem toliko časa, da je sedaj skoro ena četrtina pre-
bivalstva — iztrebljena.

Srbske oficijelne številke za pretekli avgust nava-
jajo 100.000 mož (med temi 65.000 vojskujocih se) iz
celokupnega števila mož, ki so se nahajali v srbski ar-
madi ob pričetku vojne. Takrat je štela armada 465.000
mož. Ti možje predstavljajo sedaj celo telesno sposo-
bno moštvo Srbije, ki je ostalo prosto.

Do 1. februarja 1917 so zajeli Avstrijci in Bulgari
154.630 srbskih vojnih jetnikov.

Koliko teh bo ostalo, da zopet rehabilitirajo svojo
omajano deželo? —
Pred preteklo jesenjo jih je od 50.000 do 60.000 u-
mrlo v jetniških taboriščih. Vse kaže, da so avstrijski
in bolgarski zavojevalci preveč uspešni v svojem poslu
"ubijanja majhnih narodov" kot da bi se izpostavljali
riziku puščati po končani vojni domov telesno sposobne
ljudi.

Mr. Chadwick pravi nadalje:
— V preteklem letu je pariški list "Le Temps" or-
ganiziral preiskavo glede razmer med temi srbskimi
vojnimi jetniki. Zastopniki lista v Švici so vprizorili iz-
praševanje med zamenjanimi in pobeglimi vojnimi ujet-
niki ter med nevtalnimi in drugimi zanesljivimi priča-
mi. Tukaj je opis, ki temelji na zapisiženih izjavah ne-
kega jetniškega taborišča v Nemčiji, kjer je bilo zaprtih
tudi nekaj srbskih vojnih jetnikov:

— Bilo je nekako 4.000 srbskih jetnikov v jetnišken-
taborišču v Koenigsbruck na Sakskem. Možje so bili le-
kost in koža in oblečeni so bili v cunjje. Nastanjeni so
bili na nekem polju sami zase ter ločeni od jetnikov dru-
gih zavezniških narodov z visoko ograjo iz bodeče žice.
Nikomur ni bilo dovoljeno stopiti v zvezo z njimi.

Hrana, katero se jim je dajalo, je bila naravnost —
grozna. Kava — čista juha brez vsakega okusa in brez
koščke kruha. To je bilo vse. Sprva se je angleškim in
francoskim jetnikom posrečilo utihotapiti jim nekaj
kruha, tobaka in spodnjega perila. Poveljnik taborišča
pa je končno strogo prepovedal sploh kak dajati tem ne-
srečnim tovaršim. Kljub temu pa so zavezniški tovarši
ginjeni vsled trpljenja Srbov, spravljali preko ograje ne-
kaj hrane in sicer ponoči in skrivoma. Vojaske oblasti
so obsodile vsakega angleškega ali francoskega vojaka,
katerega se je zasacilo pri tem, na štirinajst dnevno sa-
motno ječo...

S Srbi se je postopalo celo slabše kot pa z Rusi. Bi-
la je ena vrsta kazni, ki je bila rezervirana izključno za
nje. Obložilo se jih je z vrečami, ki so bile polne kremen-
ca ter jih sililo letati krog barak. Prisililo se jih je tudi
dvigati in spuščati na tla breme, dokler se niso zgrudili.
V enem taborišču je umrlo več sto jetnikov vsled lakote
in izžepanja.

Avstrijska taborišča so, če mogoče, še slabša. — V
Manthausen, ki je pravi pekel na zemlji, je umrlo nad
7.000 jetnikov do maja 1917. En mož, ki je pobegnil iz te-
ga taborišča, je sporočil, da se je vedno lahko videlo jet-
nike, ki so kopali kosti iz odpadkov ter trgali travo, ka-
terno so nato zavživali.

Tuberkuloza, ki je povsod razširjena med vojnimi
jetniki centralnih držav, je divjala strašno tudi med
Srbi ter pomorila več ljudi kot katera druga bolezen, da-
siravno je v enem samem taborišču v enem tednu leta
1916 umrlo — 9.000 mož na legarju. —

V naslednjem je par vrst iz nekega ruskega poroči-
la, katero je spisal M. Novoselov, član "Večernje Vrem-
ja", ki je obiskal jetniška taborišča:

— Driska, legar in škrlatna divjajo med Srbi. Pri-
tem ne pridejo v poštev številni slučaji jetike, katero je
pripisovati izpostavljanju. Težko je najti dan, ko bi bi-
lo manj kot 50 do 60 smrtnih slučajev. V kočah se je na-
gromadilo narod skupaj, brez razlike na starost ali spol.
Umazanost je napopisna in pazniki pretepajo in naga-
njajo ljudi k delu, tako otroke kot bolne.

(Kot je razvidno iz besedila, je bilo to mešano tabo-
rišče, tako za vojake kot civiliste.)

Srbija na natezalnici

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 3, 1917.

Vse kaže, da ni zasledovanje ono, kar zasledujeta
Avstrija in Bolgarska pri svojem postopanju s Srbijo.
temveč čisto navadno — uničenje. V nekem članku v
"Collier's Weekly" pravi M. A. Chadwick, da dobi lah-
ko človek s pomnožitvijo vseh nemških grozot v Belgiji
nekako primerno idejo glede obsega masakrov v Srbiji.
On piše:

— To, kar se je storilo povsem Srbiji, ni ona vrsta
infamije, katero je prakticirala Nemčija v krajih, na ka-
tere je bila položila svojo uničevalno roko. Celo v svojih
najbolj divjih sanjah niso nemški vojni lordi razmišlja-
li o dejanskem iztrebljenju belgijskega ali francoskega
naroda. Bolgarska pa se dobesedno ozira na čas, ko bo
oni edl srbskega naroda, katerega kontrolira sedaj, izgi-
nil v temi, ki pokriva sedaj Hitite, Hivite in slične na-
rode.

Če Avstrija ne gre tako daleč, je to v glavnem radi-
tega, ker spoznava boljše kot pa Bolgarska, da srbskega
naroda ni mogoče uničiti, dočim je 7.000.000 sorodnih duš
v dvojni monarhiji še živih in zahtevajočih prostost. —
Dokazi glede namena Avstrije, da priveže na svoje kolo
tako mnogo Srbije kot je more dobiti in da uniči vse sle-
dove narodnega čustvovanja v prebivalstvu, pa so pre-
več razsežni in preveč avtentični, da bi se jim moglo o-
porekati.

Očividno je najbolj priprosta in najbolj varna me-
toda iztrebljenja kaknega naroda ona — umor. Na tisoče
ljudi srbskega plemena se je izročilo meču, lakoti. Obesalo se jih je, križalo, deportiralo ter nadalje-
valo s tem toliko časa, da je sedaj skoro ena četrtina pre-
bivalstva — iztrebljena.

Srbske oficijelne številke za pretekli avgust nava-
jajo 100.000 mož (med temi 65.000 vojskujocih se) iz
celokupnega števila mož, ki so se nahajali v srbski ar-
madi ob pričetku vojne. Takrat je štela armada 465.000
mož. Ti možje predstavljajo sedaj celo telesno sposo-
bno moštvo Srbije, ki je ostalo prosto.

Do 1. februarja 1917 so zajeli Avstrijci in Bulgari
154.630 srbskih vojnih jetnikov.

Koliko teh bo ostalo, da zopet rehabilitirajo svojo
omajano deželo? —
Pred preteklo jesenjo jih je od 50.000 do 60.000 u-
mrlo v jetniških taboriščih. Vse kaže, da so avstrijski
in bolgarski zavojevalci preveč uspešni v svojem poslu
"ubijanja majhnih narodov" kot da bi se izpostavljali
riziku puščati po končani vojni domov telesno sposobne
ljudi.

Mr. Chadwick pravi nadalje:
— V preteklem letu je pariški list "Le Temps" or-
ganiziral preiskavo glede razmer med temi srbskimi
vojnimi jetniki. Zastopniki lista v Švici so vprizorili iz-
praševanje med zamenjanimi in pobeglimi vojnimi ujet-
niki ter med nevtalnimi in drugimi zanesljivimi priča-
mi. Tukaj je opis, ki temelji na zapisiženih izjavah ne-
kega jetniškega taborišča v Nemčiji, kjer je bilo zaprtih
tudi nekaj srbskih vojnih jetnikov:

— Bilo je nekako 4.000 srbskih jetnikov v jetnišken-
taborišču v Koenigsbruck na Sakskem. Možje so bili le-
kost in koža in oblečeni so bili v cunjje. Nastanjeni so
bili na nekem polju sami zase ter ločeni od jetnikov dru-
gih zavezniških narodov z visoko ograjo iz bodeče žice.
Nikomur ni bilo dovoljeno stopiti v zvezo z njimi.

Hrana, katero se jim je dajalo, je bila naravnost —
grozna. Kava — čista juha brez vsakega okusa in brez
koščke kruha. To je bilo vse. Sprva se je angleškim in
francoskim jetnikom posrečilo utihotapiti jim nekaj
kruha, tobaka in spodnjega perila. Poveljnik taborišča
pa je končno strogo prepovedal sploh kak dajati tem ne-
srečnim tovaršim. Kljub temu pa so zavezniški tovarši
ginjeni vsled trpljenja Srbov, spravljali preko ograje ne-
kaj hrane in sicer ponoči in skrivoma. Vojaske oblasti
so obsodile vsakega angleškega ali francoskega vojaka,
katerega se je zasacilo pri tem, na štirinajst dnevno sa-
motno ječo...

S Srbi se je postopalo celo slabše kot pa z Rusi. Bi-
la je ena vrsta kazni, ki je bila rezervirana izključno za
nje. Obložilo se jih je z vrečami, ki so bile polne kremen-
ca ter jih sililo letati krog barak. Prisililo se jih je tudi
dvigati in spuščati na tla breme, dokler se niso zgrudili.
V enem taborišču je umrlo več sto jetnikov vsled lakote
in izžepanja.

Avstrijska taborišča so, če mogoče, še slabša. — V
Manthausen, ki je pravi pekel na zemlji, je umrlo nad
7.000 jetnikov do maja 1917. En mož, ki je pobegnil iz te-
ga taborišča, je sporočil, da se je vedno lahko videlo jet-
nike, ki so kopali kosti iz odpadkov ter trgali travo, ka-
terno so nato zavživali.

Tuberkuloza, ki je povsod razširjena med vojnimi
jetniki centralnih držav, je divjala strašno tudi med
Srbi ter pomorila več ljudi kot katera druga bolezen, da-
siravno je v enem samem taborišču v enem tednu leta
1916 umrlo — 9.000 mož na legarju. —

V naslednjem je par vrst iz nekega ruskega poroči-
la, katero je spisal M. Novoselov, član "Večernje Vrem-
ja", ki je obiskal jetniška taborišča:

— Driska, legar in škrlatna divjajo med Srbi. Pri-
tem ne pridejo v poštev številni slučaji jetike, katero je
pripisovati izpostavljanju. Težko je najti dan, ko bi bi-
lo manj kot 50 do 60 smrtnih slučajev. V kočah se je na-
gromadilo narod skupaj, brez razlike na starost ali spol.
Umazanost je napopisna in pazniki pretepajo in naga-
njajo ljudi k delu, tako otroke kot bolne.

(Kot je razvidno iz besedila, je bilo to mešano tabo-
rišče, tako za vojake kot civiliste.)

Ustanovljena leta 1898. — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida,
Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Avenue, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SDAKODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver,
Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne
pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zadnja igra

I.

Neke nedelje popoldne je stopal
Slovak po živih ulicah nekega
ameriškega mesta ter si potihem
žvižgal neko domačo pesem.

Tako dobre volje se ni bil Slo-
kar, odkar je prebival v Ameriki.
Ko bi sedaj-le bil tam na tistem
gricku pred rojstno vasjo, zaukal
bi tako na glas, da bi ga čula že-
na in otroci v zaprti hiši. Vriskal
je ni, ker je odradtel veselim mla-
deniškim letom; a danes, danes bi
hotel še močnejše in krepkeje, se-
veda, ko bi bil tam na rodni zem-
lji in bi gledal domačo vas. Spo-
znala bi ga po glasu žene, spoznala
bi ga tudi otroci, četudi ga niso
slišali še nikdar vriskati. Sree bi
jim povedalo

Jetničarjev Martinek

Spisal: Mihael Levstik.

(Konec.)

Se istega dne popoldne jo po končani šoli skupaj mahneti na Gorico. V vrtni ulici pred gradom najdeti gospo Valencičev ter jo spoštljivo pozdraviti.

"Bj, dobrodošla, gospoda, dolgo časa vaju že ni bilo pri nas! To bo vesel moj soprog! Prosim, gospoda, izvolite sesti, precej ga pokličem!"

Kmalu dojde gospod Valencič. Pri kupci vina, katerega je medtem prinesla gospa, razodeneta prišleca namen svojega obiska.

"Veseli me, gospoda, da sta se ravno v tej zadevi potrudila k meni. Z mojo soprogo sva se že nekaterikrat razgovarjala, da bi bilo dobro, za dekca ukreniti kaj. Ravno sem bil namenjen, povprašati o tej zadevi vaju, gospoda, te dveh enkrat za valjne namenje. Kadar obljubiva jaz in moja soproga, da bova skrbela za dekca, dokler ostaneta priden in pošten. A zavoljo stroškov, prosim, bodita popolnoma brez skrbi. To bo najina stvar."

Kdo je bil bolj vesel kakor Martinek, ko mu je drugi dan učitelj povedal, da poide v šolo in da bosta skrbela za njegovo gospo in gospa z Gorice. Zopet so mu tekale solze po licu, a to so bile solze veselja in hvalečnosti, ker se mu je po blagih dobrotah obetala bodočnost, o kakršni se mu niti sanjalo ni.

Tudi soprogi so bili veseli iznenadeni nad toliko srečo Martineka. Toda Milanu se je pri tej priložnosti zopet vzbudila v srcu zavist; mislil je, da se le on, ker je premožnejši staršev sin, sme poudati v mestne šole. Ostudna njegova strast mu ni dala miru. Strupeno pogleda Martinka in precej glasno zagode:

"To je pa že preveč, da bi tudi pohabljen berač hotel postati gospod!"

"Kako ti je rekel Milan?" vpraša učitelj, ki je slišal, da je dekček nekaj zamrmral.

Martinek vstane, pa povese glavo in molči.

"Povej ti, Tomček, kaj je govoril?" vpraša sosed.

"Prosim, gospod učitelj, nekaj prav grdega."

Učitelj ga pokliče k sebi in Tomček mu pove tisto na uho, da bi drugi ne slišali grde besede.

Milanova brezsrčnost zelo užali učitelja. Strogo pokara dekca, ker si je upal Martinka tako surovo posovati ravno sedaj, ko so se vsi drugi veselili njegove sreče. Naznanil mu, da ga bo podprl čez poldan v šoli ter da bo stareš obvestil o njegovem gradnem početju. Milan se ni zmenil dosti za kazni, niti mu ni ravno preveč hudo dejalo, da je žalil učitelja. Celo dopoldne je togotno gledal predse na lhop.

Opoldne odidejo učenci domov, v šoli ostanejo samo Milan in Martinek.

"Česa želiš, Martinek?" vpraša učitelj.

"Lepo prosim, gospod učitelj, naj gre tudi Milan domov!"

"Ne sme! Za svoje grdo ravnanje mora prestopiti zaslužen kazni tukaj in tudi doma!"

"Prosim, naj gre domov. Njegovi starši bodo žalostni, če bodo zvedeli, kaj je naredil."

"In čudno! Martinkova prosnja je našla odmev v srcu osebnega Milana. V trenutku ga je gautila velikodušnost tovariša, katerega je žalil že tolikokrat. Nehote vstane in solze kesa se mu po-
povprašujejo v oči, ki so bile ravnokar gledale še tako strupeno.

"Lepo zate, Martinek, da ravno ti prosis za njega, ki ti je hudo storil že tolikokrat. Ti je žal, Milan, da si tako hudo ravnal!"

Milan molče priklima.

"Kaj boš storil, da vsaj nekoliko poravnas krivico?"

Milanu se počasi začne tresti ustnice, vedno bolj nabira na jok, nazadnje gihli na glas.

"Martinek, odpusti, žal mi je. Nikoli več te ne bom zasmiral!"

"No, ker je Martinek sam prošil zate, naj ti bo odpusteno. Vajaj se, Milan, ostudne strasti, ki se imenuje ošabnost! Uči se od svojega tovariša, da je lepše terplemencejši, dobro storiti celo sovražniku, kakor pa povrniti hudo za hudo!"

"Na, Martinek", zapleče Milan, ko sta sta po stopnicah iz šole, stisneta brzo svojemu rešitelju ne-
Zemlj.

kaj v naročje in zdirja naprej. Martinek začuden pogleda prvi dar svojega ravnokar novopridoblenega prijatelja — malo povestno knjigo in pa kos potice, katero je bil Milan danes menda pozabil pojesti v šoli. Vesel spravi ta dokaz novo vzkliše ljubezni in steče domov, saj je imel mamico povedati vendar toliko veselega!

Goriški gospod je ostal možbe-seda. Se tisto jesen je prišel Martinek v mestne šole. Učil in vedel se je tako vro, da je postal v kratkem ponos in veselje svojih učiteljev. Tudi tukaj so krotkega součenci srčno ljubili, najbolj pa menda zdravnikov Milan, ki je tudi tedaj vstopil v mestne šole in mu bil potem vsa leta zvest in od-kritosrečen prijatelj.

Minila je cela vrsta let. Martinek je častno dokončal visoko šolo in si pošteno priboril čast doktorja prava. Toda službe mu ni bilo treba iskati po svetu. Gospod in gospa z Gorice, njegova blaga dobrotnika, sta že umrla in sta zapustila vse svoje obilno imetje re-jenemu Martinku, katerega sta ljubila kakor svojega otroka.

Martini je torej postal gospodar na Gorici, kamor je vzel svojo ostarelo mamico in pa sestro, ki je vedila gospodinjstvo. Ukvarjal se je na svojem lepem posestvu z umnim gospodarstvom. Vsej okoli-ci je dajal dobre izgled v kmetijstvu, zakaj v njegovih hlevih je bila najlepša živina, njegova polja so bujno rodila ter njegovi krani in obširni sadovnjaki niso imeli primera daleč na okoli. Modrega in učenega gospoda z Gorice so posebno kmetje iz bližnje in daljine okolice prav pogosto ho-dili povpraševati za svet. Vsakomur je rad ustregel in pomagal, kjer je bilo mogoče. Daleč na okoli so dobro poznali reveži goriškega gospoda, ki je nosil eno oko vedno zavezano s črno, sivelo ruto, a je z drugim, zdravim očesom toliko bolj videl njih bode.

Doktor Martin, goriški graščak, je ostal samec, a ni ostal brez otrok. Njegovi otroci so bili vsi reveži iz okolice in on jim je bil pravi, krušni oče, dober, usmiljen, radodaren. Pogosto ga je obiskoval njegov najljubši prijatelj, doktor Milan, ki je bil postal zdravnik v rojstnem kraju.

Pogosto pa se je doktor Martin spominjal tudi svojih dobrotnikov, gospoda in gospe z Gorice, dobrega učitelja in blagega župnika, kateri so se že vsi preselili v večnost, da uživajo ondaj plačilo, katero je Zvečič obljubil tudi njim, ko je dejal:

"Blagor usmiljenim, ker usmiljanje bodo našli!"

Umrla je Mariboru

na Štajerskem ga. Ana Kac, ro-jena Bernardi, soproga poznatega zobnega zdravnika, a. V Seničici, pri Medvodah na Kranjskem je umrla Justina Trampus.

V Ljubljani je padel neki fant pri ognjenjskih vajah s 24 metrov visoke lestve ter ostal na mestu mrtve. — Pisal se je Zgone.

V Zgorjem Logu je našla smrt v Savi 68 let stara Marija Tauffer, Storišla je Samomor.

V Zagorju ob Savi je umrl trgovec in posestnik Josip Zimcrman.

Ivan Jeras, zasebnik iz Zgor-nje Siske, je umrl v vojaški bolni-ci v Nagy Srobbattu.

Železničar Pavlin iz Oslav-lja je zbolel, a so ga kot Slovence prehitro poslali iz bolnice. Že drugi dan se je javnil in še tisti dan umrl v bolnici.

V Celju je umrla ga. Ana Lo-vrenc, rojena Kandišer, soproga koncipijenta odvetniškega, dr. F. Lovrenca, v 39. letu starosti.

V radgorski bolnici je umrl posestnik Josip Smodič iz Ljuto-mera, vrli narodnjak, in starosti 70 let.

Marija Jakopič, 19-letna hči posestnika v Mišcu pri Korominu je v zvezi s sumomornim namenu strupa, nato pa se je s italijansko karabinko ustrelila v levo stran prsi, nakar je bila težko ranjena prepeljana v bolnico.

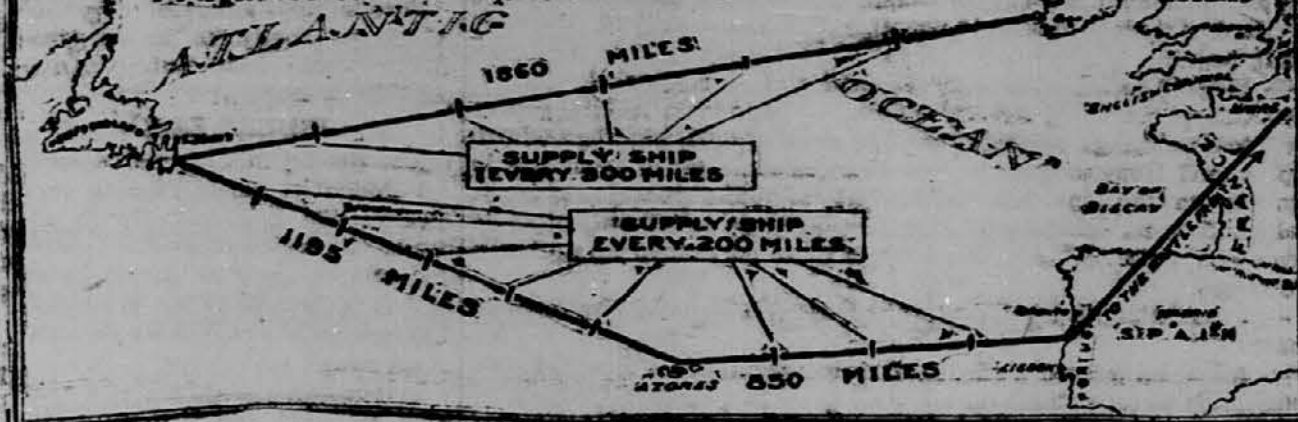
Umrla je ga. Fany Štanger soproga župana in odvetnika An-drije Štangerja v Opatiji.

Dragotin Kozjak je umrl 19 let star v županji v Slavoniji.

V Ljubljani je umrla Marija

Zemlj.

TWO ROUTES FAVORED FOR TRANSATLANTIC FLIGHT

NAJKRAJŠA POMORSKA ČRTA IZ AMERIKE V EVROPO.

Zanimivi poskusi

Pobeljeno rožo zopet v rudečo spremeniti.

Zgoraj naveden poskus z rudečo rožo, ki se nad gorečim žveplom izpremeni v belo, bode gotovo za-čudil gledalec. Ako deneš takšno iz rudeče v belo izpremenjeno ro-žo v svežo vodo, postala bode v nekaterih urah zopet rudeča. Po-beljeno rožo lahko postavš v po-sodo z vodo in jo prikriješ s kak-šnim prtom, rekoč, da se mora na podlagi tvoje čarovniške moči in oblasti spremeniti v rudečo. Lah-ko tudi daš kateri osebi, da si jo shrani v omari. Ko gre čez nekaj časa gledat, našel bode v svoje ve-liko začudenje rudečo rožo.

Pisava, ki se da čitati le takrat, ako jo zmožiš v vodo.

Vzemi zdrobljenega galuna in ga raztopi v vodi. S to tekočino lahko potem pišeš na papir, kateri pa je najboljši, ako je hrupav; pa ro mora biti seveda novo in čisto. Pisava se potem posuši in se ne vidi. Da jo lahko čitaš, pote-gni papir parkrat skozi snažno vo-do in pisava se bode prikazala le-po bela. Sosebno lahko jo bodeš čital, ako jo podržiš proti luči. — Ako hočeš ves sum odvrtiti od pi-sava, napiši pismo z navadnim črnilom, ob robu pa s preji imeno-vano tekočino to, kar hočeš pove-dati dotični osebi celo tajno.

Rudeča roža se spremeni v belo.

Ordreji sveže rudečo rožo, kate-ro se je začela razcvetati. Ako jo podržiš nad gorečim žveplom, po-stala bode bela in ostane takšna nekaj časa. Razume se, da bodeš znal žveplo prikrivati.

V bližini postaje

St. Peter na Krasi je povozil ju-tranji brzovlak 66-letno Ano Ko-vačič. Ostala je na mestu mrtva.

V Beljaku je povozil vlak kur-java južne železnice 1. Janca. — Ostavlja vdovo in 8 otrok.

V skocijanskih šumah

je ustrelil čuvaj Pavel Mihareč iz Učca pri Rakeku dva metra dolgega volka, ki je tehtal 27 kg. Sledil mu je tri dni po sledi, ker je bil obstreljen, a je poginil šele po 14 streljih.

Pivo in voda ločena v enem ko-zarcu.

Izreži kosce papirja tako, da bodek ohklor mogoče sodil v koza-rec, katerega hočeš rabiti. Koza-rec napolni do polovice, s pivom spusti papir na pivo, da bode na njem plaval, potem pa previdno in rahlo dolij vode. Papir bode splaval na vrh in tukaj ga lahko odstraniš. Na splošno začudenje bode ta ostala pivo in voda ločena. Zda se lahko obvežeš, da hočeš iz ravno istega kozarca izpiti pre-
pivo, nego vodo. Ničite ti ne bode verjel. V to stvar vženi slavno bilko, vtakni jo do dna kozarca in na takšen način bodeš prav lah-ko izpil pivo. Če se ti vode ne po-
izljubi, pusti jo lahko v kozarcu.

Izreži kosce papirja tako,

bodek ohklor mogoče sodil v koza-rec, katerega hočeš rabiti. Koza-rec napolni do polovice, s pivom spusti papir na pivo, da bode na njem plaval, potem pa previdno in rahlo dolij vode. Papir bode splaval na vrh in tukaj ga lahko odstraniš. Na splošno začudenje bode ta ostala pivo in voda ločena. Zda se lahko obvežeš, da hočeš iz ravno istega kozarca izpiti pre-
pivo, nego vodo. Ničite ti ne bode verjel. V to stvar vženi slavno bilko, vtakni jo do dna kozarca in na takšen način bodeš prav lah-ko izpil pivo. Če se ti vode ne po-
izljubi, pusti jo lahko v kozarcu.

Smodnik z ušarjem zažgati.

4 dele čistega solitra pomešaj z 1 delom čistega fosforja. To me-šanico položi v papir in jo zavij. Ako udariš s kladivom po zavit-ku, bode se vsebina takoj užgala.

Zvezdni utrinki.

Naredi iz žvepla in solitra prašek in ga namoči s citroninim so-kom. Nalij tudi nekaj kapljic mo-
nega žganja in naredi iz tega te-
sta male kroglice. Ako se poste-
vi na kakšno višino (visoko le-
stvo), jih prižgeš in spuščas na
tla, bode videti kakor zvezdni
utrinki.

Kako vržeš igro na mizo, da se površnja karta sama obrne.

Površnjo karto cele igre pomakni ob široki strani nekoliko na des-no čez druge karte, katere držiš na obeh ožkih straneh s prstom in središčem. Ako spustiš karto na mizo iz višine pol metra, o-b-
brnila se bode pri padcu površnja
karta valed vrženega druge na on-
del, kateri zmoči čez druge karte.

Bengaličen ogenj, vijoličast.

Posuši dobro in zdrobi v praške: 6 delov črne bakrenega o-kisa, 20 delov krede, 25 delov žvepla in 49 delov kloro-kislega kalija. Zmešajga moraš posebej zdrobiti in potem z drugimi pra-
ški dobro premešati.

V vodi goreča luč.

Vzame se 500 gramov voska, nekaj žvepla in nekaj živega ap-na; vse se zmeha in primeša se še nekoliko orehovega olja. Iz te me-šanice naredi svečo, skozi katero mora biti stenja. Ako vržeš v vo-do to svečo, prižgala se bode sa-ma in začela goriti.

Bengaličen ogenj, rumen.

Zmešaj sledeče praške: 1 del oljnatih saj, 1 del žvepla in 6 de-
lov solitaro-kislega natrona.

Bengaličen ogenj, bel.

Zdrobi v parh 12 delov solitra, 5 delov žvepla in 2 in pol dela žve-plenega antimona. Ta prašek do-bro premešaj. Ko je izpremešan, daj ga na kamen ali opeko in ga zažgi. Prašek ne bode puhnil, am-pak bode lepo mirno z bleščeco be-lo lučjo goril.

Sveže cvetlice pozimi.

Dokler so cvetlice, kakor na-primer rože ali nagelni se v pop-kih, poreži jih, rane pa zamaži s pečatnim ali pa s cepilnim voskom. Popke ovij previdno v papir. Po-tem vzemi zabojček, napolni ga do polovice s suhim, drobnim pe-skom, položi povrh ovite cvetlice, ne popke in nastaj nanje zopet su-hega peska, dokler ni zaboj poln. Zaduji se mora nato pokriti in na hladnem kraju shraniti. — Ako hočeš imeti pozimi sveže cvetlice vzemi te popke, odstrani vosek v postavi popke v kozarec z vodo, v kateri si raztopil solitarja in kma-lu bode začeli cveteti.

Cvetoča veja pozimi.

Odreži v mesecih decembra, ja-nuarja ali februarja dolgo in de-belo vejo in sieer opoldne takega dne, ki je hladen jasen in sije solnce. Vejo namoči za dve uri v tekočo vodo, da ta izveleč om-rzliho iz skorje in se lupine popkov omehčajo. Vejo nesi nato v toplo sobo in jo vtakni v posodo, v ka-
teri je voda in nekoliko živega ap-na in pusti jo stati v tej vodi dve uri. Potem se vzame vejo ven in se v posodo prilije sveže vode, da brstje ne postane preveč krepko. Da se voda ne usmrdi, prideni ne-
koliko zelenega vitriola. Najbolj čudno je, da se evetje prikaže prej, nego listje. Ako opustiš ap-no, prikaže se listje pred cvetenjem. Ta poskus se lahko izvrši z bre-skvinimi, črešnjevimi in hrusevi-mi vejami.

Skakajoče jabolko.

Zvrtaj v jabolko luknjo in daj vanjo nekoliko živega srebra. Luk-njo zamaži zopet in daj jabolko na srednje toplo peč. Kmalu bo-de začelo skakati.

Smodnik z ušarjem zažgati.

4 dele čistega solitra pomešaj z 1 delom čistega fosforja. To me-šanico položi v papir in jo zavij. Ako udariš s kladivom po zavit-ku, bode se vsebina takoj užgala.

Zvezdni utrinki.

Naredi iz žvepla in solitra prašek in ga namoči s citroninim so-kom. Nalij tudi nekaj kapljic mo-
nega žganja in naredi iz tega te-
sta male kroglice. Ako se poste-
vi na kakšno višino (visoko le-
stvo), jih prižgeš in spuščas na
tla, bode videti kakor zvezdni
utrinki.

Kako vržeš igro na mizo, da se površnja karta sama obrne.

Površnjo karto cele igre pomakni ob široki strani nekoliko na des-no čez druge karte, katere držiš na obeh ožkih straneh s prstom in središčem. Ako spustiš karto na mizo iz višine pol metra, o-b-
brnila se bode pri padcu površnja
karta valed vrženega druge na on-
del, kateri zmoči čez druge karte.

Bengaličen ogenj, vijoličast.

Posuši dobro in zdrobi v praške: 6 delov črne bakrenega o-kisa, 20 delov krede, 25 delov žvepla in 49 delov kloro-kislega kalija. Zmešajga moraš posebej zdrobiti in potem z drugimi pra-
ški dobro premešati.

Bengaličen ogenj, zelen.

Vzame se 45 delov solitaro-kis-lega barita, 10 delov kloro-kis-lega kalija, 10 delov žvepla, 1 del žveplenega antimona.

Bengaličen ogenj, rdeč.

Vzame se 45 delov solitaro-kis-lega strontijana, 4 dele kloro-kis-lega kalija, 13 delov žvepla in 2 dela finega olja. Naredi se do-bro premešan, fin prašek. Paziti pa je: kloro-kisli kalij mora se posebej zdrobiti v prah, solitaro-kisli strontijan pa se mora v že-lezni posodi pazljivo in polago-ma pregrevati, da postane prašek.

Ugašenje sveče z likakom.

V družbi naredi ta poskus mogo-smeha. Kdor namreč drži li-jak, kakršnega rabimo za naliva-nje steklenice z ožkam vratom — za silo se naredi lahko tudi iz le-penke ali debelega papirja — na-ravnost pred se, ne bode mogel lu-či ugasniti in naj piba tudi z vso močjo. Zrak, katerega plinček sko-zi ozko likakovo cev, umakne se ob široki steni ven in luč ostane celo mirna. Ugasnil pa jo bodeš, ako nastaviš likak tako, da je ka-teri ob luči nasproti.

Led nad ognjem.

Na trimožek postavi krožnik s snegom, ledom in kuhinjsko so-ljo. Na ta krožnik postavi druge-ga z vodo. Pod trimožek pa po-stavi posodico z žarčnim ognjem. Žarina bode začela tajati mešani-co v prvem krožniku, tajanje pa bode povzročilo takšen miraz, da bode vode v drugem krožniku zmrznila.

Bengaličen ogenj, zelen.

Vzame se 45 delov solitaro-kis-lega barita, 10 delov kloro-kis-lega kalija, 10 delov žvepla, 1 del žveplenega antimona.

Bengaličen ogenj, rdeč.

Vzame se 45 delov solitaro-kis-lega strontijana, 4 dele kloro-kis-lega kalija, 13 delov žvepla in 2 dela finega olja. Naredi se do-bro premešan, fin prašek. Paziti pa je: kloro-kisli kalij mora se posebej zdrobiti v prah, solitaro-kisli strontijan pa se mora v že-lezni posodi pazljivo in polago-ma pregrevati, da postane prašek.

Ugašenje sveče z likakom.

V družbi naredi ta poskus mogo-smeha. Kdor namreč drži li-jak, kakršnega rabimo za naliva-nje steklenice z ožkam vratom — za silo se naredi lahko tudi iz le-penke ali debelega papirja — na-ravnost pred se, ne bode mogel lu-či ugasniti in naj piba tudi z vso močjo. Zrak, katerega plinček sko-zi ozko likakovo cev, umakne se ob široki steni ven in luč ostane celo mirna. Ugasnil pa jo bodeš, ako nastaviš likak tako, da je ka-teri ob luči nasproti.

Dve podobni ugašena luč in jo zo-pet prižgeta.

Vzemi dve leseni glavi, ki ima-ta v usta odprtino. Če je imata, ju pa naredi. Te dve glavi postavi na mizo, ali ju pa obesi na ste-no. V prva usta daj malo smodni-ka, v druga usta pa malo fosforja. Prižgano svečo podrži naj-prej pred usta ene glave (lahko je tudi celo podobaj), katera ima smodnik. Smodnik puhne in u-gasne luč. Svečo moraš potem ta-koj podržati pred usta druge gla-ve, v kateri je fosfor. Svečini steni je še vroč, prižgal bode lahko gorljivi fosfor in ta bode zopet prižgal svečo.

Kako se karta v roki drugega na-videzno izpremeni.

Karto, katero si je kdo izbral in si iz igre potegnil, položi spodaj pod druge. Med tem, ko jo je dr-zal v roki, namakni s prstom do-zdajno spodnjo karto nekoliko na-zaj proti sebi. Ko dobiš izbrano karto in jo položiš kot spodnjo pod igro, stala bo torej njena prednja nekoliko nazaj, kar mo-raš s katerim prstom prikrivati. Zda narediš, kakor bi navidezno dal dotičnežu, ki je izbral, spo-dnjo karto nazaj, rekoč, naj je ne pogleda, dokler mu ne rečeš. Zda lahko premešaš karte in narediš ravno isto s katerim drugim izmed družine. Tako lahko obdeliš več oseb. Vsak bode mislil, da ima svojo karto, a ko jim vlevaš po-gledati, imel bode vsak celo dru-go. Dal si vsakemu vsikdar le predzadnjo.

Skakajoča karta.

Na eno karto izmed igre pri-lepi konjsko žimo, katere ne bode ničle izmed družbe opazil. Karte potem premešaj, a za nohtom ka-zaleca imej zamašnega nekaj vo-ska. Ko vzameš igro v roke in po-kažeš karto, rekoč, da zna skaka-ti, glej, da si drug konec žime pritrudiš na vosek za nohtom. Karte položi potem na kakšen vzvi-šeni prostor na mizi, zapovej: — "Ena, dve, tri!" in karta bode skočila na mizo, ako je nekoliko pomakni s prstom, kar se vidi.

Nemec bodočnosti

Piše Rev. Thomas Gregory.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Eden izmed "urednikov-poro-čevalcev" lista "Koelnische-Zei-tung", neka prav posebno svetla zvezda na obzorju nemškega čas-nikarstva, je napravil sliko "Nem-ce budočnosti", to je Tevtona kot se bo prikazal tedaj, ko se ga bo lepo spopolnilo s civilizacijo mesto "kulture".

V naslednjem je slika Nemea — iz leta 1920 in naprej:

1. — On je precej okoren, a nikakor debel. Njegov mogočni trebuh je izginil. Njegova debela lica in dvojni podbradek bledijo s svojo odsotnostjo. "Intelktual-no obdobje" debeloga trebluha ne obstaja pri njem še nadalje. To so istinite besede urednika-poročevalca samega.

2. — On "hodi s telesom pokon-ci, mirnega in nepremičnega obra-za ter z ekonomijo vseh kretenj, ki niso absolutno potrebne." (To s zopet besede urednika-poroč-
valca). Gosji korak je izginil. Ni-kjer ni opaziti kretenj nadčlove-ka in zavojevalca sveta.

3. — Pri njem se je izvršila ne-le telesna, temveč tudi duševna izprememba. On je "reserviran" skoro plačljiv. Ponizna vijolica ki se boji vulgarnega pogleda sve-ta. (To je predobro, da bi bilo resnično, izvršenje kot bi ga bile želeli, vendar pa tako čudovita dušeslovna transformacija, da no-si vse znake "kamufirane").

4. — On "vraca dvorljivost za dvorljivost, vidi vse, a ne pozab-ničesar". Brezobzirnost, vulgarnost nesramnost, božanska vsemo-gočnost, — vse to je izginilo in on je na zunaj in na notraj povsem tako kot so drugi pametni in spo-dobni ljudje in nj bodo Francozi, Angličji, Amerikanci ali katereko-li drugi.

Taka je očarljiva slika Nemea budočnosti, katero nam je prijaz-ni in dvorljivi poročevalec "Koel-nische Zeitung" postavil na ogled eno leto ali dve pred resnično stvarjo samo.

Well, to je dobra novica, — no-vica, ki bo prinesla veselje v srea vseh, tevtonskih in ne-tevtonskih. Celi svet ljubi ljubimec. Lahko tudi rečemo z enakim povdomkom da vsakdo občuduje človeško bi-
je, ki je okroglo, ne da bi bilo pri tem grdo debelo; ki hodi kot človek, ne pa kot gos; ki je preje-poižen kot pa prepirljiv in ki postopa proti vsakemu z dvorlj-i-
vostjo, ki se poraja iz duha brat-
vostke dobre volje.

Brez vsakega dvoma bo "Nem-ce budočnosti" ljubil novo obli-ko, potem ko se je bo privadil. Sprva pa mu bo kaj trda predla. Sko

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1068 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 631 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVEŠ, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburg, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 835 E. 187th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. poročnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, osimna njih uradniki, so uljudno prosmi, pošljite vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potomo Poštne, Express ali Bencinski denarni nakaznici, nikakor pa ne potomo privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošljite s mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kako pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

17

(Nadaljevanje.)

Bellairst se je pustil zavesti, a se je takoj kesal ter skušal ustaviti dražbo.

— Petinštrideset tisoč, — je kričal Jim s hrupnim glasom.
— Petinštrideset tisoč in pet dolarjev, — je rekel Bellairst.
— Petdeset tisoč, — je hropel Pinkerton.
— Prosim oproščanja, gospod Pinkerton, ali ste kaj rekli, — je rekel akcijonar.

— Teško... govorim, — hropel Jim. — Ponudil sem 50,000 dolarjev, gospod Borden.

Bellairst je skočil razburjen pokonci ter se obrnil proti akcijonarju.

— Prosim za dovoljenje, da smem za tri minute k telefonu. — Tu se mudim po naročilu nekega klijenta, kateremu sem pisal preje nekaj vrstic.

— To mi nič ne briga, — je odvrnil Borden. — Jaz sem tu, da prodam podrtijo. — Ali hočete ponuditi več kot 50,000?

— Rečem vam, da sem dobil od svojega klijenta dovoljenje, da smem iti do 50,000.

— Neumnost. Če nečete dražiti naprej, pripada brod gospodu Pinkertonu, — je odvrnil akcijonar.

— Svarim vas, — je kričal odvetnik razjarjen. — Vi ste tukaj, da dražite za zavarovalca predmeta, ne pa, da ste uslužni drugim. Draženje je imenovani že enkrat prekinil, da se posvetuje s svojimi kreaturami.

— Nihče se ni pritožil radi tega, — je rekel Borden vznemirjen.

— Storit bi morali to takoj.

— Jaz ne vodim dražbe in nisem plačan za to, — je rekel Bellairst pikro.

— Ampak jaz, — je odvrnil Borden, ki je takoj nadaljeval: — Petdeset tisoč dolarjev, kdo da več? Premislite si, gospoda, 50,000. Nikdo ne da več? Vse molči, 50,000 prvič... drugič... in tretjič.

— Jm, ali pa bova mogla tudi plačati? — sem vzkliknil, ko me je zadnji udarec kladija prebudil iz sanj.

— Dobiti moramo kar manjka, — je rekel, bled kot zid. — Teško bo, Louden, a na srečo imamo še kredit. — Bodi tako dober in izstavi ček. V eni uri se dobiva pred hotelom.

Izstavil sem ček in priznati moram, da sem komaj poznal svojo lastno pisavo.

Na mestu je ostal le še Bellairst, ki je izmenjeval grobosti z Bordenom. In glej, ko sem se prerival skozi množico, se je zaletel vame deček, katerega je bil poslal on. Kdo ve, kaj bi se zgodilo, če bi se bil vrnil par minut prej?

Deveto poglavje.

POSADKA "LASTAVICE".

Pri vrodu na borzo sem se sestal s prijaznim starim gospodom, ki se je nekaj časa vdeleževal velike bitke.

— Čestitam vam, gospod Dodd. Vi in vaš prijatelj ste trdno držali zlasto, to moram reči, — je rekel.

— Jaz pa se vam ne morem zahvaliti, da ste ceno tako tirali navzgor ter zavedli s tem vse špekulante v San Francisco, da tudi dražijo — sem odvrnil.

— To sem storil v trenutku duševne zmudenosti in višjim silam se zahvaljujem, da so me tako hitro opostile, — je priznal. — Če do volite, vas hočem nekoliko spreniti. Veseli me videti vas tako drznega. V svojih mladih letih sem tudi precej drzno igral, a takrat je bilo to mesto še manjše in mlajše. Pa veste, gospod Dodd, da vas do bro poznam? Seveda le po obrazu. Vi se čudite? Inam namreč ne sreča, da imenujem na obali Sanečito neko majhna kočjo svojo lastnino. Ali me hočete v nedeljo obiskati? Lahko vam poudim dobro kapljico ter vam pokažem najlepšo zbirko iz pčarnih krajev kar jih je najti v državah. Moje ime je Morgan, — sodnik Morgau, — zlatokop iz leta 1849.

— No, če ste pionir, potem me obiščite vi. Dal vam bom lep kija. Ohranite to le zase, kajti potrebovali boste še lahko ta kija, no boste našli opij. — Saj večdar računam na opij.

— Da, podrtija vsebuje veliko tega strupa, ali pa smo vsi skupaj kajti na ladji bo treba veliko razbiti. — Poteklo bo nekaj časa, predno, — sem rekel jaz odkrito. — Zagotavljam vam, da nimamo nikakih privatnih sporočil in da smo se pustili zavesti le od svojih opazovanj, nalik vam.

— Ali ste opazovalec? — je vprašal sodnik.

— Lahko rečem, da je to moj poklic ali vsaj, da je bil.

— No, kako mislite o tem Bellairst?

— Sploh nič.

— Priznati moram, da ne morem razumeti, kako se sploh more kdo pajdšiti s tem zakotnim pisarjem. Jaz ga poznam in on mene. V sodni dvorani je moral marsikatero čuti od mene. Moja je propal in jaz bi mu ne zaupal niti enega dolarja. Danes pa je metal naokrog s tisoči. Rad bi vedel, kdo ga je počastil s takim zaupanjem. Moral je biti kak tuje.

— Mogóce je bil posestnik "Lastavice"? — sem rekel.

— Gotovo ne, — je odvrnil sodnik. — Londonski lastnik gotovo nima s tem nobenega opravka, ker ger pri tem opij, katerega se utihtaplja meš Hongkongom in San Franciscum. Gotovo se motite in jaz mislim na kapitana. Kje naj bi vzel ta toliko denarja, ki ga je moral imeti že na Kitajskem? Mogóce posreduje ta zakotni pisar za kakkega tu v Frisco, — a v tem slučaju bi se ga gotovo ne postavilo na to mesto.

— Jaz mislim, da to ni kapitan, kajti on in Bellairst se gotovo ne poznata.

— Ali ni bil gospod z rdečim obrazom kapitan? — Z velikim zanimanjem je sledil ponudbam odvetnika, — je pripomnil sodnik.

— To je res. Trenta je avkvoja prav posebno zanimala ter je mogóce tudi poznal misijo Bellairsta. Dal pa bi svojo roko za to, da odvetnik ne pozna Trenta.

— Se čna uganka več. V vsakem slučaju pa smo doživeli razburljivo jutro, — je rekel sodnik smeje. — Če hočete poslušati nasvet starega odvetnika, se podajte na Midway otok. Na tehtnici je velika svota denarja in temu Bellairst ni prav nič zaupati.

Sodnik mi je podal v slovo roko ter odšel po cesti navzdol. Jaz sem stopil v hotel in tam se me je povelilo v najsveteljšo, ko sem rekel, da čakam Pinkertona.

Naenkrat sem čul hitre korake. Kdo more opisati moje začudenje, ko sem videl stopiti na telefon Bellairsta. Sledel nekemu impulzu sem se dvignil ter stopil za hrbet onega človeka. V svoje opravilo sem mogel le navesti, da rad prisluškujem tujcem na telefonu.

— Centrala, 2661 z 584, — je rekel odvetnik v telefon. — Kdo je tam? — Dobro. — Gospod Bellairst, hotel Occidental. Zice niso v redu. — Nekako tri minute. Da, da. — Zal mi je, ne. — Niste mi dali polnomoči. — Ne manj in nič več. — Dosti imam povoda za domnevanje. — Pinkerton, Montana Block. — Da, da. — Dobro, gospod. — Da. — Konec.

Bellairst se je obrnil ter ostal kot pribit, ko je videl mene. — Dvignil je roki na lice, kot da se boji telesne kazni ter se pričel zvijati kot jegulja.

— O, vi ste, — je rekel, ko je dobil nazaj nekaj poguma. — Družabnik Pinkertona, če se ne motim. — Veseli me videti vas ter vam čestitati k uspehu.

Medtem je skušal približati se vratom.

Bedasta ideja mi je šinila v glavo. Jasno je bilo, da je govoril Bellairst s svojim delodajalcem. Nisem vedel za njegovo ime, a poznal sem njegovo številko. Kaj če bi ga poklical na telefon? — Rečeno, storjeno. Pozvonil sem.

— Centrala, zvežite zopet številki 2261 z 584.

Nastal je majhen odmor in jaz sem držal slušalko na uho.

— Dva, dva, šest, ena, — se je oglašil tenak glas z angleškim naglasom. — Ali ste zopet gospod Bellairst? Rekel sem vam, da ne pomnaga nič. Ali ste Bellairst? Kdo je na telefonu?

— Dovolil bi si le eno vprašanje, — sem rekel. — Zakaj se tako kapricirate na "Lastavice"?

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO IN VABILO.

Družstvo Bonafinski Slovenci St. 79 SDPZ. In društvo Napredni Slovenci St. 254 SSPJ. priredita skupni piknik v nedeljo 7. julija na prijazne senčnatem prostoru v Bon Air, Pa. v proslavo združbe obeh društev z društveno zastavo.

Vstopnina za moške je 30c, za ženske 10c. Tem potom vključno vabimo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna in okolice da se tega izleta v velikem številu vdeležijo.

Gotovo si vsakdo želi v nedeljo, ki je edini prosti dan za nas delavce, nekoliko razvedrila na dobrem zraku in v hladni seneli: tega pa vam dovolji nudi naš hriboček. Poleg tega bo pa tudi dovolj preskrbljeno za lačne z dobrim priprizkom in za žejne s hladno pijačo. Zato, rojaki, na veselo svadenje dne 7. julija ob 2. uri popoldne. — Skupni odbor.

(3-5-7)

Naši zastopniki,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel in jih rojstom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.

Leadville, Colo.: John Hočevar.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janes in A. Kočevar.

Solida, Colo. in okolica: Louis Ostello.
Sumner, Colo.: Math. Kerbelj.

Union, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blah in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.

Macomb, Ill.: Fr. Augustin.
Necoma, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

Se, Chicago, Ill.: Frank Černa.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kittanning, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba, Martin Rade in Pavel Shalta.

Detroit, Mich.: Paul Bartel.
Okishawa, Minn.: Frank Govke, Jak. Petrich.

St. Minn. in okolica: Ivan Goula, Jos. J. Tysel, Anton Poljanec in Louis M. Pernšek.

Evelth, Minn.: Louis Govke in Juri Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouse.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Urth.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, znancem in prijateljem na znanjamo tužno poročilo o izgubi naše ljubljene, nepozabljene matere.

JEDELT LAH

rojete Smolej dne 13. marca 1850.

Poročilo se glasi: Umrla je v Smarju pod Ljubljano dobro poznan in velespoštovana gospa Jedert Lah, mati dr. Ivana Laha, ki leži v bolnišnici na Kraljevih Vinogradih v Pragi kjer se zdravi za rano.

Priporočamo svojo mater v blag spomin.

Žalujoci ostali:

Josephine Jereb, 1287 E. 55. St., Cleveland, Ohio.

Louis Lah, 1416 Wadsworth Avenue, Waukegan, Ill.

Michael S. Lah, 918 Alhambra Rd., Cleveland, O.

Prisrčno zahvalo izrekamo g. Ivanu Možini, ki nam je tužno vest sporočil potomo SNZ.

(3-5-7)

Isčem svojega prijatelja GUSTAVA BROKO in prijateljico FRANIŠKO PERGAR. Doma sta iz Strogove vasi. Pred par leti sta se nahajala v Bridgeportu, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasita.

Peter Habibich, 62 E. Chestnut St., Akron, Ohio. (2-5-7)

Rada bi izvedela, kje se nahajata JOHN TROHA, podomače Mihov iz Babnega polja, in KAROL DRASLER, Križmanov iz Borovnice. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sama javita. — Milka Susman, Box 294, Port Allegany, Pa. (2-5-7)

WEDNESDAY

ALL MEATS WHEATLESS

WE USE NO BEEF OR CHICKEN FEATHERS IN ANY OF OUR PREPARED MEATS. WE GUARANTEE THE QUALITY OF OUR MEATS.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST

MOŠKIH BOLEZNI

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skoz 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jas ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liše po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov: —

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jas znam hrvaško še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahrov nemško-angl. tolmač vezan —.50
Domači zdravnik mali —.25
Hitri računar (nemško-angl.) vezan —.50
Poljedelstvo —.50
Sadjarstva v pogovori —.25
Slov. angl. in angl. slov. slovar —1.50
Veliki slov. ang. tolmač —2.50

Razglednice
Newyorsk. božične, velikonočne —.03
In noveletne komad po ducat —.21
Album mesta New York s krajnimi slikami —.25

ZEMLJEVIDI:
Avstro-Italijanska vojna mapa —.25
Avstro-ogrski, veliki vezan —.50
Cel svet mali —.10
Cel svet veliki —.25
Evropski vezan —.50
Vojna sterska mapa —\$3.00
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po —.25
Zdrženih držav mali —.10
Zdrženih držav veliki —.25
Zdrženih držav sterska mapa, na drugi strani pa cel svet —\$3.00

Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali dva zvezka —.71 ali dva zvezka.

Opomba: Naročnikom je priložiti denarno vrednost, bolist v gotovini, poštne nakaznice ali poštne marke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

ZAHVALA IN PRIPOROČILO.

Podpisana se iskreno zahvaljujem društvu št. 122 SDPZ, za tako brzo izplačano smrtnino za mojimi umrliu soprogom Josipom Šivec. Hvala lepa društvenim kakor tudi zveznim uradnikom za točno izplačilo ter priporočam vsem rojakom to organizacijo. — Rozalija Šivec, Box 73, Imperial, Pa. (2-3-7)

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam društva Zdrženi Bratje št. 18 SDPZ, v Braddocku, Pa., se naznanja, da bo od zdaj znanprej redna mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu v Latvinski dvorani, št. 818 Washington Ave. Začetek ob 2. uri popoldne. Tem potom se tudi opominja vse člane in članice od prejšnje postaje sv. Baberbar št. 32, da prinesejo svoje certifikate nazaj, ker bodo dobili nove. Obenem tudi opominjam pregledovalce krjig, kateri so bili izvoljeni, da bi prišli malo poprej, da bi storili svojo dolžnost, ker zdaj bo trimesečni račun skupnega poslovanja. Torej na svidenje 7. julija! S sobratiskim pozdravom Jakob Zalaznik, I. tajnik. (2-3-7)

Iščem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)

Isčem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostava v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis. na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5-7)